

ESPERANTO-POST

MONATSSCHRIFT FÜR DIE ESPERANTO-FREUNDE IN DEUTSCHLAND

Sechster Jahrgang

★ LA PONTO ★

Nr. 11 November 1953

OFICIALA REVUO DE LA GERMANA ESPERANTO-ASOCIO
KAJ DE LA GERMANA ESPERANTO-JUNULARO

Ĉu nia movado vere stagnas?

De W. Wittbrodt, Berlin

La demando montras, ke la demando ne estas kontenta pri la nuna stato de la disvastigo de la mondlingvo. Jes, Esperanto naskiĝis antaŭ 66 jaroj. Ĝi jam estas grizhara. Ĝiaj anoj kaj amikoj kompreneble atendas, ke ĉi tiu bonstatura estaĵo estu konata en la tuta mondo. 66-jara homo, kiun la mondo ĝis tiu ĉi aĝo ne konas, ne povas atendi, ke li ankoraŭ fariĝu granda eminentulo, li jam estas kaduka. Nu, Esperanto ne estas mortemulo. Ĝi estas alia estaĵo, estaĵo de alia karno kaj sango. Por ĝi 66 jaroj estas kiel unu tago, kiu hieraŭ pasis, kaj kiel unu nokto, kiu ĵus preteriris. Ĉu la kristaneco 66 jarojn post sia apero estis konata en la tuta mondo? Ĉu la mahometanismo en tiu ĉi aĝo havis multajn anojn en la mondo? Ni ne forgesu, ke Esperanto travivis la du grandajn mondmilitojn kaj iliajn sekvojn. Ĝi tradaŭris la persekutojn dum la naciista tempo en Germanujo kaj tradaŭros la nunan indiferentecon de diversaj modernaj ŝtatoj. Ankaŭ por Esperanto validas la elparolo de Gamaŭlielo en la Biblio. Demandite pri la estonteco de la kristanaro, li diris: „Se la afero venas el homoj, ĝi pereos; se ĝi venas el Dio, vi ne povas subpremi ĝin.“ La sankta amo, kiun predikas Kristo, kaj la interna ideo, kiun adoras Zamenhof, donas al si la manojn. Mi memorigas pri la eldiro de Kant: „Du aĵoj min kortuŝas ĉiam denove: la stelita ĉielo super mi kaj la morala leĝo en mi.“ Per la morala leĝo, la sankta kunula amo, per ĉi tiu naturleĝo la kristaneco tradaŭros la jarmilionojn, kaj la „interna ideo“ de la mondlingvo, ankaŭ sankta kunula amo, la interkompreniĝo de la tuta homaro, garantias la ekzistadon kaj disvastigon de Esperanto. La mondo povas ekzisti nur laŭ eternaj ĉiam konstantaj naturleĝoj. Konstruu vian domon, vian ponton kontraŭ la leĝo de la pezoforto, kaj viaj konstruaĵoj staros sur sablo, ili disfalos. La planedoj marŝas siajn eternajn vojojn laŭ la leĝoj de la gravitado. Haltigu vian rapidveturantan aŭtomobilon tute subite, kaj vi flugos

kun via kapo tra la fenestran vitron, ĉu vi volas aŭ ne. Regas la leĝo de la inerteco, de la substanco. Ĉu tiu ĉi naturleĝo validas nur por la materio? Mi kredas ke ne. Ĝi validas ankaŭ por la spirita vivo. La granda kvanto de la homaro estas konservativa, estas inerta, restadas ĉe la ĉiutaga uzo. „Homo estas kutimema besto“, diras germana proverbo. Oni ne atendu progresojn el la amaso. Progreson efikas nur malmultaj kleraj individuoj. Ni ja konas la iamajn batalojn de la urboparlamentoj kontraŭ la konstruo de la unuaj fervojoj. Je miloj da ekzemploj oni povas montri, ke progresema estas nur la individuo, neniam la amaso. La amaso volas esti puŝata, devas esti pelata antaŭen. Tial la forto de la propagando. Leginte milfoje la saman frazon, la homoj kredas ĝin. Tial la multekosta propagando antaŭ la balotado por la parlamentoj. La balotado ne devas pensi pri la agado de la delegito dum lia pasinta funkcio, sed nur kredi je ĉiam ripetataj promesoj. Oni studu la interesan verkon de la franca kuracisto Gustav le Bon: „La psikologio de la amaso“, kaj oni komprenas, ke la amaso estas alia estaĵo ol la individuo. La amaso reagas tute alie kontraŭ eksteraj influoj ol la individuo.

Kio sekvas el tiu ĉi ekkono por la propagando de Esperanto? Oni aŭdas, vidas kaj legas tro malofte pri Esperanto. Tial, unue: Ni serĉu redaktorojn de grandaj gazetoj, kiuj estas pretaj raportoj en siaj gazetoj kiel eble plej ofte pri nia lingvo. Po-

vas esti mallongaj artikoloj, raportoj, sciigoj, sed ili devas aperi ofte. Mi scias, ke estos tre malfacile trovi ilin. Por raportoj pri boksbataloj kaj luk-tadoj la redaktoraj moŝtoj ĉiam havas sufiĉe da spaco, sed por Esperanto? Por la interna ideo? Por interkompreniĝo de la popoloj? Ŝajnas ofte, ke estas pli facile, eble ankaŭ pli agrable kaj dezirinde, malpacigi la homojn anstataŭ ilin pacigi. Do, se ni volas progresi, ni bezonas la amikecon de la redaktoroj de kelkaj grandaj gazetoj de la ĉiutaga vivo.

Due: Ni devas prizorgi, ke la kinetoj montru filmojn en la semajnaj raportoj pri la vivo en Esperantujo. Ankaŭ ĉi tie oni vidas boksbatalantojn, sporton kaj ree sporton. Ĉu vi jam vidis raportojn pri la grandaj jarkunvenoj de UEA, raportojn pri landaj Esperantistaj kunvenoj, pri Esperantaj ekspozicioj? Mi ne. Montri filmon, kiu nur propagandas Esperanton, estas laŭ mia opinio tute ne eble. La kostoj estus tro altaj, kaj ĝi estus montrata ja nur dum kelkaj tagoj. En la ofta ripetado kuŝas la efiko.

Trie: La samon ni devas postuli de la radiostacioj. Mi scias, ke ekzistas jam diversaj stacioj, kiuj elsendas raportojn ĉu en naciaj lingvoj, ĉu en Esperanto mem. Mi urĝe petas niajn anojn en la tuta mondo: Skribu kiel eble plej ofte dankleterojn al la sendastacioj, kiuj jam uzas Esperanton, sed skribu ankaŭ al la aliaj stacioj, kiuj ĝis nun ne uzas Esperanton, kun la peto aŭ eĉ postulo uzi ĝin. La stacioj devas esti superŝutataj de kartoj kaj leteroj el Esperantujo. Ĉiam ni pripensu, ke ni estas pioniroj de granda mondpliboniga agado.

Kvare: Ni prizorgu, ke la jam nun aperantaj Esperanto-gazetoj estu videblaj kaj haveblaj en ĉiuj publikaj bibliotekoj. Samideanoj, leginte viajn Esperanto-gazetojn, donacu ilin al iu biblioteko de via vilaĝo aŭ urbo, ne konservu ilin en viaj ŝrankoj, ĉar tie ili estas mortintaj. Nia devizo estu: La amaso de la homoj legu, vidu kaj aŭdu kiel eble plej ofte la vorton Esperanto!

Fondaĵo Montevideo

La prezidanto de UEA alvokas ĉiujn esperantistojn kontribui al ĉi tiu fondaĵo. UEA decidis sendi kompetentan observanton al la Generala Konferenco de UNESKO en Montevideo. Por modesta reprezentigo estas necesaj proks. 5000 gmk. Sendu vian kontribuon al la Centra Oficejo de UEA kun mencio „Por Fondaĵo Montevideo“, Heronsgate, Rickmansworth, Herts., Anglujo.

Angla-franca dulingveco en Eŭropo

Naciisma utopio

De D-ro Wilhelm Herrmann, Prezidanto de GEA

(La germana teksto aperis en EP n-ro 10/1953, paĝo 109)

La propono postulas, ke lernu la angloj la francan, la francoj la anglan, kaj la aliaj eŭropanoj la anglan kaj la francan lingvojn. En ĉi tiu kazo — kondiĉe ke la propono estas realigebla — interkompreniĝo inter ĉiuj eŭropanoj estus ebla.

Do la esprimo „dulingveco“ fakte estas erarigo. Vere la propono alcelas dulingvecon nur inter la angloj kaj la francoj. Al ĉiuj aliaj eŭropanoj la propono signifus trilingvecon. Oni ja devas kalkuli la gepatran lingvon de ĉiu alia eŭropano. La proponintoj laŭŝajne nombras nur la kiel oficiale deklarotajn lingvojn, ĉar la aliaj laŭ ilia espero ne plu estus gravaj por la eŭropa komunumo.

La propono ne konkordas kun egalrajteco. Laŭ demokrata principo samaj rajtoj postulas samajn deojn. Sed kia estus la situacio?

La angloj kaj la francoj devus lerni nur unu fremdan lingvon, sed la aliaj eŭropanoj du. Por bone scipovi fremdan lingvon nacian, laŭŝajne vizito al mezlernejo ne sufiĉas. Oni bezonas krome restadon en la koncerna lando. Do, tiuj eŭropanoj, kies gepatroj parolas nek la anglan nek la francan lingvojn, havus duoblaĵajn penojn kaj kostojn. Jam nun estas antaŭvideble, ke tiuj en konkuro pro ofico en eŭropaj administracioj kontraŭe al la angloj kaj francoj havus pli malmulte da ŝancoj pro manko da lingvo-perfekteco¹⁾. Krom tio la tempon, kiun la unuj bezonus por lerni la duan lingvon, la aliaj povus uzi por akiri specialajn sciojn. Per tio iliaj vivoŝancoj pliegiĝus; ĉar post enkonduko de la angla-franca du-(parolu: tri-)lingveco en Anglujo kaj Francujo el la lernoplano de la mezlernejoj malaperus la studado de la aliaj ne plu necesaj lingvoj. Ĉu tio estas intencata?

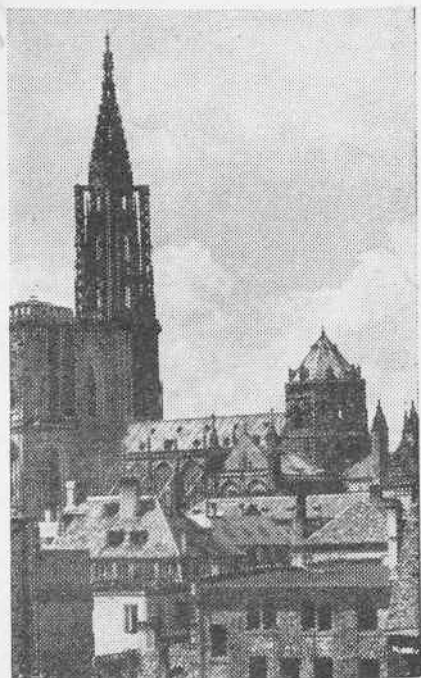
La propono ignoras la popollerneĵajn lernantojn! En popollernejoj, en kiu estas edukata la granda amaso, oni povus instrui nur la komencajn elementojn de fremda nacia lingvo. La instruado devus finiĝi per scipovo de kvara- aŭ tria-klasano, kiuj sufiĉas eĉ ne al legado, ne parolante pri konversacio. Tia instruado estas senvalora laŭ praktika vidpunkto. Ĝi penindas nek la tempon nek la kostojn. Oni devus ŝteli al la lernantoj aliajn instru-fakojn, kiuj estas ege bezonaj por la praktika vivo, sen kompensi tion per instruado de fremda lingvo. Sed se en popollernejoj oni instruu fremdan nacian lingvon, la praktika celo devas stari antaŭe; ĉar temas pri lingva interkompreniĝo kaj ne nur pri kleriga valoro de la lingvo-studado. Kiu kuraĝas enkonduki en la popollernejojn la lernadon de du fremdaj lingvoj, tiu vere fariĝus priridinda. Tio do signifas, ke la dulingveco

angla-franca estos nur privilegio de klerigitoj. Al la aliaj ne estus eble senti sin kiel eŭropanoj. Ĉu ĉi tio estas akordebla kun la koncepto pri moderna demokratio?

La propono estas utopia! Ĝi tute ne konsideras tempon, penojn kaj kostojn kaj la spertojn, kiujn oni akiris instruante fremdajn lingvojn. Laŭ la propono tri kvaronoj de la eŭropanoj devos lerni du fremdajn lingvojn spite la neceson, tuj post studado perfektigi la lingvan scipovon per restado en eksterlando — kaj kiu povas permesi tion al si? —, alikaze la akirita lingvo-scipovo restos torso, kiu iom post iom diserigos. Tio ĉi estas ĝenerala sperto. Ĝi validas ankaŭ por akademiuloj, se tiuj ĉi ne profesie okupiĝas pri fremdaj lingvoj kiel ekz. la filologoj. Se tio ne estus fakto, la nombro de la neangloj kaj nefrancoj, kiuj jam hodiaŭ scipovas la anglan kaj la francan lingvojn, estus milionoj; ĉar tiuj ĉi lingvoj jam ĉiam en la mezlernejoj de Eŭropo estis kaj estas devigaj fakoj. Laŭ tio la lingvo-problemo ne rajtus ekzisti. Ĝia ekzisto tamen pruvas, ke la lerneja instruado en fremdaj lingvoj ne kondukas al la dezirata celo. Pro tio sinceraj instruistoj kutimas ne akcenti la praktikan valoron de lingvo-instruado, sed nur ties valoron kiel klerigilo; ĉar ili estas konsciaj pri la limoj, kiuj estas metitaj al la instruado de fremdaj lingvoj per la naturo de l'objekto. Kio do ŝanĝiĝus estonte, ankaŭ se oni akceptus la proponon? Ankaŭ post dek jaroj la situacio ne estus pli bona ol nun.

Al la evoluo de dulingveco — trilingveco ekzistas praktike nenie — en la tuta Eŭropo mankas la premisoj. Ĝi ekzistas nur tie, kie diversaj popoloj intermikse loĝadas, do en limaj teritorioj, ekz. en Belgujo, Nordirlando, Alsacio, Supera Silezio, Sudtirolo ktp. Tie ekzistas ĉiam la okazo kaj devigo al uzado de du lingvoj. En ceteraj teritorioj dulingveco ne povas evolui, pro tio ke la lernejo sola — kaj tute ne la popollernejo — kapablas ĝisfunde peradi la scipovon de fremda lingvo nacia krom la gepatra lingvo.

Pro tio la propono ankaŭ enhavas multe da kontraŭdiroj! Ĝi estas dokumento de malsincereco kaj naciisma egoismo. Unue oni postulas komunan lingvon, poste oni parolas pri komuna helplingvo, kaj fine oni rekomendas la aprobon de du lingvoj, al kiuj ja mankas tiuj kvalitoj, kiuj estas nepre necesaj por komuna helplingvo. La angla kaj la franca lingvoj estas kaj restas naciaj lingvoj. Neniu el ili rajtas postuli por si mem la epiteton „komuna“ en Eŭropo, — ĝuste tial ne, ĉar ambaŭ rajtas konkuri inter si. Ili ne estas helplingvoj, ĉar por la destinata ĝenerala uzado ili estas tro malfacile lerneblaj, por ke ankaŭ la normala civitano povu uzi ilin krom sia gepatra lingvo.

La katedralo de Strasburgo la ekkonito de la urbo, en kiu la Eŭropa Konsilantaro pridiskutadas la estontan Eŭropon

La propono celanta la enkondukon de angla-franca du-(tri-)lingveco do ne promesas solvon de la eŭropa lingvo-problemo. Malantaŭ ĝi nur estas kaŝitaj naciaj celoj, kiuj kontraŭas al la intereso de la eŭropaj nacioj. Tion ĉiu scias, kiu nur iomete konas la faktojn. La proponita du-(tri-)lingveco povus evolui nur meze de laŭnombro malgranda kaj ekskluziva superklaso. En tiu ĉi la angloj kaj la francoj havus privilegion tute ne rajtigitan. Tion oni verŝajne alcelas!

39-a Universala Kongreso

Ĝi okazos 1954 en Haarlem (Nederlando), de la 31-a de julio ĝis la 7-a de aŭgusto. La adreso de LKK estas: poŝtfako 140, Haarlem, Nederlando. Peranto por pagoj el Germanujo estas GEA (kasisto s-ano P. H. Klein, (22c) Essen, Demrathkamp 28. Kongreskotizoj (laŭvice por kongresano, por edz[in]o de kongresano kaj por junul[in]o ne pli ol 20-jara) ĝis 31-12-1953: guld. 19,00 - 9,50 - 6,50, ĝis 31-3-1954: guld. 22,00 - 11,00 - 7,50, post 31-3-1954: guld. 25,00 - 12,50 - 8,50. Individuaj membroj de UEA pagas guld. 2,50 malpli (edzo/edzino guld. 1,25).

Vojaĝo al Grésillon

Inter Kristnasko kaj Novjaro GEJ aranĝos en kunlaboro kun la franca junularo Esperantista renkontiĝon en Grésillon, la Kulturdomo de la franca Esperantistaro. Okazos referaĵoj de eminentaj Esperantistoj, ekskursoj al la antikvaj Loire-kasteloj kaj al monto St. Michel, du-taga restado en Parizo kaj tie urbgvidado kun la junulargrupoj de Parizo. Ĉiuj gejunuloj germanaj ricevos gravan financon subtenon el miedoj de la Federacia junular-plano. Petu detalajn informojn ĉe la Centro de Germana Esperanto-Junularo, Herford, Sandbrede 37. Aldonu reafrankon.

¹⁾ La fakton, ke la oficistaro en la eŭropa administracio estas malproporecie kunmetita favore al la angloj kaj francoj, oni ĉiam ekskuzas asertante, ke la aliaj nacioj ne povas oferti personojn sufiĉe lingvo-spertajn.

La 38-a Universala en Zagreb

Brila manifestacio de nia lingvo sur la Balkano

(Fino)

Faka kunveno de TEĴA

La kunveno, kiun ĉeestis dek personoj el kvar landoj, reelektis la samajn estraranojn. S-ano Marinko Ĝivoje parolis pri la sukcesoj atingitaj en Jugoslavio, kie dum la lastaj kelkaj monatoj aperis pli ol 400 artikoloj pri Esperanto, kaj la loka tagjurnalo „Narodni list“ aperigas ĉiutage 1-paĝan kongresan aldono en Esperanto kaj nacilingve.

Kunveno de KELI

S-ro D. de Boer el Hago prezidis la kunvenon kaj menciis, ke en 1954 okazos KELI-konferenco de la 25-a de julio ĝis la 31-a de julio ie en Nederlando. Novaj statuto kaj regularo estis pritraktataj. Oficiala evangelia Esperanto-kantareto aperos en 1954.

Post la kongreso okazos la nunjara KELI-konferenco en Rüdlingen, Svislando.

Kultura prelego: La jugoslavia literaturo

En sia unuhora prelego s-ano Ivo Rotkviĉ per brila stilo donis flugan trarigardon pri la evoluo de la literaturo de la jugoslaviaj popoloj tra la jarcentoj ĝis la hodiaŭa tempo. Treege malfacila tasko estas, en unuhora prelego prezenti kelkjarcentan literaturhistorion de kelkaj popoloj, kroatoj, serboj kaj slovenoj, sed tiun taskon s-ano Rotkviĉ solvis vere brile. Li prezentis karakterizajn trajtojn de ĉiu literaturhistoria epoko kaj la specialajn trajtojn de ĉiu el la sudslavaj naciaj literaturoj.

La aŭskultantaro samtempe ricevis koncizan sed klaran bildon pri la multjarcenta luktado de niaj popoloj kontraŭ la atakoj kaj influoj de iliaj ĉiufankaj najbaroj.

Vespero de jugoslavia muziko

La dua festa aranĝo estis la muzika vespero en la Zagreba foirejo. Ĝi konsistis el du partoj. En la unua parto kantis la gea kantista ĥoro de Radio Zagreb. Multnombra Esperantista publiko plenigis ĝis la lasta loko la grandan salonegon de la Zagreba foirejo. Precipe granda aplaŭdo estis post la kantoj kantitaj en perfekta Esperanto.

En la dua parto de la programo muzikis la sinfonia orkestro de la Zagreba foirejo. Precipe granda tis fragmentojn el kroataj operoj kaj el la baletoj „Oĥrida legendo“ de la serba komponisto S. Hristiĉ. Ĉiuj ari-solistoj kantis bonege kaj estis regalataj per aplaŭdego. Ĉiuj ĉeestantoj forlasis la muzikan vesperon pli ol kontentaj.

Vizito al la fabriko „Rade Konĉar“

Grupo da esperantistoj el Svedujo, Francujo, Aŭstrujo, Germanujo, Danujo kaj Nederlando vizitis la fabrikon de elektraj maŝinoj kaj aparatoj „Rade Konĉar“ (kie ekzistas E-grupo), montrante grandan intereson por laboro kaj vivo de laboristoj.

Publika kunveno de la Akademio de Esperanto

29-an de julio. Ĝi vekis inter la kongresanojn grandan intereson. La salono estis plenplena kaj multaj ĉeestantoj devis stari.

La prezidanto de la Akademio, s-ro Isbrucker, esprimis sian ĝojon pri la granda intereso por ĝi.

La diskutoj pri la prezentitaj temoj estis tre viglaj. Sinsekve estis pritraktataj la prononco de la vokaloj en Esperanto, la „tiom-kiom-malsano“, la landnoma finiĝo kaj la supersignitaj literoj.

Konklude oni povas diri, ke la eksperimento de publika kunveno de la Akademio, unuafaje provita en la Zagreba Kongreso, tre bone sukcesis.

Belartaj konkursoj

La amikoj de la belartoj havis okazon ĝui dum du horoj plej elstarajn verkojn, kiujn la ĵuga komisiono sesmembra elektis el la 96 konkursaĵoj senditaj el 16 landoj. Fortepiana ludo enkondukis la solenajon, dum kiu ni povis aŭskulti kelkajn el la premiitaj verkoj. La konkurso por deklamado finis la arangon kiun ornamis ankoraŭ fortepiana ludado.

La branĉo arto grafika kaj plastika ne trovis sufiĉan partoprenon. Tial oni transportos la ricevitaĵojn verkojn al la venonta jaro kaj reanoncos la konkurson.

Oratora konkurso

Antaŭ multnombra aŭskultantaro okazis konkurso de junaj oratoroj malpli ol 25 jaroj pri la temo „La rolo de Esperanto en la internacia proksimigo de la junularo“. Bedaŭrinde partoprenis nur tri junuloj, al kiuj la ĵuga komisiono proksimume samaltnivelaj prezentaĵoj nur en posta kunsido disdonis la premiojn jene: 1-e Nicola Minnaja, Italujo, 2-e Bruno Graf, Svisujo, 3-e Ludoviko Szekeres, Jugoslavio.

Horeto de poezio

„Ne estas prelego pri »poezio«, diris la iniciatinto, s-ano Stuttard, „la poetoj mem parolu kun minimumo da komento“. Sub tio devizo li prezentis kun helpo de s-anoj Lapenna kaj Svetliĉiĉ, s-anoj Rossetti kaj Francis antaŭ elita publiko serion da poemoj kiujn li elektis ne laŭ gusto de la publiko, sed laŭ sia

propra. La „Kvaropo“: Aŭld, Dinwoodie, Francis kaj Rossetti rikoltis tondran aplaŭdon nepre merititan. La vere intima atmosfero de la kunveno ebligis plenan ĝuon de tiuj lerte elektitaj perloj de nia poezio, kaj kun s-ano Stuttard ni esperas, ke la horeto de poezio trovi en estontaj kongresoj pli da intereso kaj iam plivastigu al festivalo de Esperanta Kulturo.

Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj: Vizito de la pedagogia muzeo kaj pedagogia instituto

La eksterlandaj instruistoj vizitis merkredon antaŭtagmeze la pedagogian muzeon.

Poste oni vizitis la pedagogian instituton. Prof. Muziĉ mallonge prelegis pri la lerneja sistemo en Jugoslavio kaj poste la estro de la Instituto Prof. D-ro Pregrad respondis al diversaj demandoj de eksterlandaj instruistoj pri la solvo de diversaj lernejoj kaj pedagogiaj problemoj en Jugoslavio. Post tio oni rigardis la bibliotekon kaj aliajn ejojn de la instituto.

Konferenco de sindikatanoj Esperantistaj

Merkredon la 29-an de julio 1953 kunvenis sindikatanoj esperantistaj el sep landoj kaj pritraktis la eblecojn de pli grandskala uzo de Esperanto inter sindikatoj.

Analizante la situacion de la laborista Esperanto-movado, la konferenco konstatis, ke en la sindikata movado Esperanto ne estas sufiĉe disvastigita kaj aplikata, kvankam ĝuste tiu kampo prezentas la plej firman bazon por unueca laboro. Post ĉiufanka pritrakto de ĉiuj eblecoj, pli disvastigi Esperanton inter sindikatanoj, sindikataj organizoj kaj laboristaj kolektivoj en unuopaj entreprenoj, la konferenco akceptis jenajn

REKOMENDOJN:

1. Laboristaj kultur-klerigaj societoj, sindikataj lernejoj kaj aliaj similaj klerigaj institucioj en laborista movado enprogramigu en siaj laborplanoj paroladojn pri internacia lingvo kaj ankaŭ lernadon de Esperanto, por tiel ebligi kiel eble plej baldaŭan larĝan kontaktigon de laboristoj diverslandaj.
2. En sindikataj organizoj oni elektu apartan funkciulon, kiu per korespondado, interŝanĝo de informoj, gazetoj kaj reciproka gastigado zorgu por internacia kontakto.
3. La konferenco proponas akcepti la alvokon de Sveda Laborista Esperanto-Asocio, partopreni la

konkursojn en lernado de Esperanto laŭ koresponda kurso aperiĝota en naciaj laboristaj gazetoj.

- La supraj decidoj estu komunikataj al ĉiuj ekzistantaj esperantistaj organizaĵoj: kaj precipe al la laboristaj, invitante ilin al kunlaboro.
- Por la plenumo de supraj decidoj estas elektita provizora sindikata kontakta komitato esperantista. Prezidanto: Vokoun Franjo, I. Stara Peŝčenica 50, Zagreb, Jugoslavio.

Vespero de popoldancoj

okazis en la granda salono de la kongresejo kun tre riĉa programo, konsistanta el multaj dancoj el Kroatio, Serbujo kaj Vojvodinio. La dancistoj apartenis al la folkloro sekcio de kulturarta societo „Vladimir Nazor“. La salonego ne estis sufiĉe granda por akcepti la multnombrajn Esperantistojn, kiuj montris apartan intereson por tiu ĉi arango kaj regalis ilin per entuziasma aplaŭdo.

Esperanto kaj Sociologio

Reprezentantoj el ses diversaj landoj pritraktis sub prezido de d-ro Solzbacher la temojn koncernantajn tiun komisionon. Por la vasta laborotero la nombro de la kunlaborantoj-specialistoj esperantistaj estas tro malgranda. Koncerne la enkondukan esploron pri socia konsisto de la Esperanto-movado, entreprenita de la komisiona sekretario s-ro Keur, oni laŭde menciis la modelajn kontribuojn de la landaj asocioj Argentino, Novzelandano, Svislando kaj Kroatio. La rezultoj jam nun estas tre utilaj.

Ekskurso al Samobor

Post la 4-taga laciga kongresa laboro jaŭdo la 30a de Julio estis ekskurso tago. La kongresanoj ekskursis en tri diversaj direktoj: al Samobor, Plitvice kaj Kumrovec. Plitvice-lagojn vizitis per 5 aŭtobusoj 220 kongresanoj. La aŭtobusoj havis la nomojn de Esperanto-pioniroj. Unu grupo, konsistanta el 45 kongresanoj, vizitis Kumrovec, la naskiĝlokon de Marŝalo Tito. La aliaj — ĉirkaŭ mil kongresanoj — vizitis la urbeton Samobor en la proksimeco de la kongresa urbo.

Samobor, kun ornamenta stacidomo kaj ĉefa placo, kie staris bonveniga triumf-arko, bonvenigis la gastojn. Ilin salutis Esperantlingve de sur la komunumdoma balkono la urbestro s-ro Vugrinec kaj alparolis la loka esperantisto Josip Magić.

Poste folkloraj grupoj el sep vilaĝoj el la Samobora distrikto montris revuon de naciaj dancoj. Krom la kongresanoj partoprenis multaj Samoboranoj. Post tio sekvis tagmanĝo. La gastiga entrepreno „Lavica“ (Leonino) kaj la komunumo prizorgis diversajn specialaĵojn. La marcipanistoj en pluraj budoj vendadis siajn specialaĵojn. La tuta arango estis popola kermeso. Multaj kongresanoj vizitis la muzeon kaj pluraj surgrimpis la malnovan Samoboran kastelon.

Vespere je la 18a horo la plej multaj revenis al Zagreb, aliaj restis ĝis pli malfruaj trajnoj.

Dua Ĝenerala Kunveno de UEA

Vendredon, la 31an de Julio 1953, salutis sub prezido de s-ro Malmgren ankoraŭ kelkaj organizaĵoj kaj individuaj Esperantistoj. Sekvis la raportoj de la sekcioj, fakaj asocioj kaj similaj.

Post dankesprimoj al la raportintoj, s-ro Malmgren petis d-ron Privat diri kelkajn vortojn pri la evoluo de la kongresoj.

D-ro Privat, komparante la pli fruajn kongresojn kun la lastatempaj, ĝoje konstatis, ke la nunaj kongresoj fariĝis pli pacaj, ĉar oni ne plu parolas en ili pri organizaj demandoj. Tion ni ŝuldas al niaj nunaj gvidantoj, precipe al nia nuna Prezidanto s-ro Malmgren. Ni devas elekti junajn homojn en la komitatojn, sed estas bone, ke restu ankaŭ kelkaj saĝaj pliaĝuloj. Koncerne la Zagreban Kongreson, ni aŭdis voĉojn, ke ĝi estis mirinda: ja nur per Esperanto ni havis la eblecon ekkoni tiun ĉi landon kaj popolon pli intime. Interparolante kun neesperantistoj d-ro Privat aŭdis voĉojn de admiro por nia Universala Kongreso, sed ankaŭ kritikojn montrantaj ke la esperantistaro al eksteruloj kelkfoje impresas kiel sekto. Estas konsilinde, ke la jarkunvenoj de niaj asocioj ni anoncu prefere kiel teknikajn konferencojn en Esperanto, anstataŭ kiel kongresojn de esperantistoj. Ni lernu esti maturaj homoj. Ni havas trezoron, kaj estas nia intereso sed eĉ nia deo al la homaro elmontri tiun ĉi trezoron.

Pri la rilato de UNESKO al nia afero la parolanto diris, ke ni atendu ne tro favoran decidon de ĝia konferenco en Montevideo. Li varme alvokis, doni faktojn al nia Centro de Dokumentado kaj samtempe al la registaro. Nia afero estas jam tiel ampleksa, ke ni devas pli efike organizi la informadon pri ĝi. La Prezidanto kore dankinte d-ron Privat, fermis la kunvenon per la lasta frazo el salutletero de d-ro Ivo Lapenna al la kongreso: „Insiste kaj senkompromise antaŭen!“

Naturamika Kunveno

Pri granda intereso por turismo en Britujo raportis la prezidanto s-ro Parker, kaj s-ro Finkenzeller el Vieno komunikis rezultojn de la sukcesa laboro, kiun faras la Esperantistaj Naturamikoj en Aŭstrio. Grava fakto estas la plua eldonado de naturamika revuo.

Kultura prelego pri la jugoslavia arto estis farata en tre interesa maniero de prof. Josip Vrančić.

Kunveno de la Internacia Asocio de Poŝtmarkkolektantoj

proponis, ke oni propagandu en naciaj societoj por ebligi la eldonon de pli bona ĵurnalo. Fine oni gratulis kaj dankis al la desegninto de la kongresa Esperanto-poŝtmarko, s-ro Matković, kiu ĉeestis la kunvenon.

Kunveno de Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio

okazis en la biblioteko de la Kroatia Kuracista Domo; ĝin partoprenis 18 medicinistoj el 5 landoj. La plej gravaj decidoj de la kunveno estas

jenaj: La asocio ŝangas sian nomon al: Tutmonda Esperantista Medicina Asocio. La jarkotizo por la membroj de T.E.M.A. estas 1 usona dolaro aŭ egalvaloro. Oni decidis aperi en la gazetaro apartan alvokon al la esperantistoj-medicinistoj. Prezidanto estas prof. D-ro G. Canuto el Italujo.

Indonezia Kulturo

La indonezia s-anino Dateo Toemenggoeng prezentis aspektojn de la indonezia kulturo. Per indigenaj instrumentoj kaj diskoj ŝi demonstris la popolan muzikon: en la popola kulturo ludas gravan rolon la pupeteatro. La prezento de pupetoj estas akompanata de parolaj priskriboj kaj flankaj muziko. S-ino Toemenggoeng priskribis la simbolismon de la virinaj vestoj, skarpoj, sarongoj k. s., montrante vestojn por la felico, por ĵaluzaj virinoj kaj aliaj. Ekzemplojn de popola skulpt- kaj pentro-arto la kongresanoj povis proksime rigardi post la parolado.

Pacifista Kunveno

La prezidanto, s-ro Tucker, parolis koncize pri la situacio en pluraj landoj, kie la pacifistoj estas en malliberejoj. Sekvis pluraj demandoj por plua informo. Poste kelkaj ĉeestantoj parolis pri siaj landoj. Ĉe la instigo aperiĝis pacifistaj informoj en la Esperanta gazetaro oni unuanime decidis, „postuli substrekon de tiu peto en la oficiala raporto de la kunveno kaj inviti ĉiun ĉeestanton skribi al la redaktoro de sia Esperanto-ĵurnalo por peti la regulan aperon de almenaŭ duonpaĝo da novaĵoj pri la pac-movado“. Ĉeestis proks. 50 personoj.

Universala Ligo

Antaŭ proks. 150 aŭskultantoj la sekretariino komunikas informojn el la Centra Oficejo, i. a. ke fine de aŭgusto en kongreso de la Mondmovado por Mondfederacio UL estos reprezentata de s-ino Isbrucker kaj prof. Lapenna. Post tio la prezidanto, prof. Privat, parolis pri la temo „Ĉu Eŭropano, ĉu Homarano?“ Li diris, ke Eŭropa Federacio povos esti utila por mondfederacio, sed li asertis, ke estas pli facile vekti aman senton al la tuta homaro ol krei kontinentan senton por unu kontinento kiu fakte ne ekzistas. Por la mondfederacio li postulas konsilantaron de personoj kaj ne de ŝtatoj. Vigla diskutado sekvis la paroladon.

Kongresa Balo

Sur la bele ornamenta teraso de hotelo „Esplanade“ la kongresanoj amase kolektiĝis en naciaj kostumoj aŭ festaj vestoj por ĝui agrablan vesperon ĉe dancado kaj frandado. La bonega orkestro ludis tre plaĉe sed kun iom tre longaj paŭzoj kaj tro frua fino. La portantoj de naciaj kostumoj havis apartajn dancojn kaj rikoltis entuziasman aplaŭdon de la ĉirkaŭstarantoj. Iom tro malgranda estis la danc-areo por la multaj gedancemuloj. Longe post fino de la muzikado ankoraŭ kunsidis la gesamideanoj por profundigi la amikecajn interrilatojn ekkreskintajn dum tiu ĉi kongreso.

(Finon vidu sur pĝ. 136)

Oficiala Parto de Germana Esperanto-Asocio

Oficejo: Köln-Dellbrück, Bergisch-Gladbacher Straße 1095 / Sekretario: Richard Reuchlin, Mannheim-Feudenheim, Körnerstraße 30
Redaktanto: Mathias Schumacher, Köln-Weidenpesch, Fehrbellinstraße 5

Esperanto-Ligo Berlin (ELB)

En la septembra liga monatkunveno gejunuloj partoprenintaj en la internacia junularkongreso en Wörgl, Aŭstrujo, vigle kaj entuziasme rakontis pri kelkaj tieaj travivaĵoj.

La monatkunveno ankaŭ arde diskutadis pri la demando „Kiam okazu la kongreso de GEA?“ La plimulto de la ĉeestantaro opiniis, ke Pentekosto estas la ĝusta tempo, ĉefe pro la regulaj du festotagoj kaj la ferioj, kiuj ebligas al multaj esperantistoj la partoprenon, kaj, ne malpli, pro la religie simbola valoro de tiu festo, kiu bone ligiĝas kun la ideo de mondlingva movado.

En la grupkunveno de Charlottenburg la 18-9-53 s-anino Frieda Boettcher faris interesan paroladon pri la germana verkisto Hermann Stehr, decidante la plejan parton de ĝi ne al la verko, sed al la homo. Precipe ŝi ĉerpis el la fonto de personaj travivaĵoj, kaj tiel la aŭskultantoj aŭdis multon, pri kio ili alie ne estus ekscintaj ion.

La septembra ekskurso de la berlinaj esperantistoj al la Botanika Gardeno kunigis plenkreskulojn kaj junulojn, kiuj malgraŭ la aŭtuna vetero deziris esti en la libera naturo.

Kunveno de REVELO-delegitoj en ESSEN

Rejnlanda-Vestfalia Esperanto-Ligo okazigis la 20-9-53 kunvenon de delegitoj en Essen-Hügel, bele situanta en ĉarma pejzaĝo apud Baldeney-lago. La vetero ne estis favora, sed oni havis okazon posttagmeze viziti elstaran artekspozicion en la famkonata vilao Hügel.

La proksimume 45 ĉeestantoj reprezentis preskaŭ ĉiujn REVELO-grupojn. El la raporto de la prezidanto, s-ano Hübner, montriĝis, ke entute la stato estas kontentiga. La ligo konsistas nun el 35 grupoj kun 550 membroj.

Komence de la oficiala kunsido, aliĝe al konciza raporto pri la germana Esperanto-kongreso en Frankfurt je Pentekosto 1953, s-ano Hübner kiel administranto de GEA raportis pri la laboroj ĝis nun faritaj kaj la malfacilaĵoj jam venkitaj por starigi la GEA-oficejon en Köln-Dellbrück. Parolis ankaŭ s-ano Wings en la GEA-kongreso en Frankfurt kaj respondis al demandoj koncerne la aferon Epstein. S-ano Klein kiel prezidanto de la Esperanto-Unuiĝo Essen, la invitita grupo, salutis la kunvenon kaj aldonis pluajn informojn pri Frankfurt.

Oni decidis finfine efektiviĝi la planon faritan en Hagen: kolekti ekspoziciematerialon por REVELO. S-ano Dey, Solingen, transprenos la kolektadon kaj ordigon de la libroj, presaĵoj ktp. Oni adresu al s-ro Dey, Solingen, Schule Stöcken.

Detale oni preparolis la intencojn, krei Esperanto-Instituton por Rejnlando kaj Vestfalia, por atingi subvenciojn de la kultministerio.

Posttagmeze s-anino D-rino Chr. Spruch kaj s-ano Hanings, ambaŭ el Krefeld, tre interese kaj boninforme rakontis — ŝi pri „Esperanto-kultursemajno“ en la franca Esperanto-kastelo Grésillon, li pri „Esperanto-semajno“ en Frostavallen, Svedujo. Post ili s-ano Klein, Essen, referadis pri varbmetodoj. Ĉiuj tri rikoltis merititan aplaudon.

Printempe 1954 okazos la venonta delegitara kunveno, kaj en aŭtuno sekvos la REVELO-tago; la lokoj estas fiksotaj. B. K.

GEA-kongreso 1954 en Marburg

En la estrara konferenco la 26-an kaj 27-an de septembro en Köln oni decidis okazigi la venontjaran ĉefkunvenon de GEA en Marburg (Lahn) je Pentekosto. Detalaj informoj sekvos.

Krom ĉiuj estraranoj partoprenis la konferencon ankaŭ la prezidanto kaj lia anstataŭanto de Germana Esperanto-Junularo, s-anoj Brinkmann kaj Ebmeier, kiuj ambaŭ povis doni ĝojigan raporton pri la laboro ĝis nun farita por Esperanto flanke de la germana junularorganizaĵo esperantista. Oni raportos pri tio en EP.

Sudokcidenta Esperanto-Ligo (SOELO):

La aŭtuna konferenco de la okcidenta kaj la norda distriktoj okazis la 20-9-53 en Worms. Ĉeestis gesamideanoj el 10 urboj kaj vilaĝoj de la distrikto.

Antaŭtagmeze raportis la grupaj reprezentantoj pri la laboro dum la pasintaj monatoj kaj pri la planoj por la venonta vintra sezono. Malgraŭ la somero la vivo verdstela estis sufiĉe vigla. Menciinda estas la kreskanta nombro da renkontiĝoj kun eksterlandaj gesamideanoj vizitantaj Germanujon aŭ traveturantaj al internacia kongreso. Tiaj kunvenoj ebligas sperti la praktikan valoron de Esperanto ankaŭ al gesamideanoj, kiuj ne povas vojaĝi eksterlanden.

La ĉeestanta prezidanto de GEA, s-ano d-ro Herrmann, detale raportis pri sia kampanjo kontraŭ la propono celanta enkonduki dulingvecon anglan-francan en Eŭropo. Intertempe la Konsilanta Asambleo de la Eŭropa Konsilantaro ne aprobis la proponon kaj prokrastis la decidon pri fonda de eŭropa lingvo-komunumo.

Posttagmeze estiĝis vigla diskutado pri la temoj „Kiamaniere plivigligi la

grupvivojn?“ kaj „Kiamaniere akiri la junularon?“ S-ano Nischwitz (Bensheim) informis la partoprenantaron pri siaj spertoj en kursoj kun gejunuloj. Li instigis aranĝi kursojn en la kadro de la diversaj junulgrupoj, ekz. ĉe la konfesiaj kaj sindikataj. S-ano Reuchlin (Mannheim) proponis la peradon de taŭgaj korespondamiko al la kursanoj kaj la prizorgon de la korespondado fare de la kursgvidantoj.

La konferenco fine estis komuna vizito al la vidindaĵoj de la historia urbo Worms. Koran dankon al la Wormsanoj pro ilia bona preparlaboro!

GEA gratulas . . .

al s-ano Horst Spirat kaj edzino en München, Attenkofferstr. 55, pro naskiĝo de filineto Angela Sigríd.

Ni funebras . . .

En julio de ĉi tiu jaro mortis nia malnova kaj fidela s-ano Otto Wörner, membro de la grupo Stuttgart, kelkajn tagojn antaŭ sia 80-a naskiĝtaga reveno. Li estis esperantisto jam antaŭ la unua mondmilito kaj vizitis multajn kongresojn.

Mit dem grünen Stern am Wagen . . .

... oder im Knopfloch braucht sich ein Esperantist nirgendwo in der Welt verlassen zu fühlen“, schreibt uns Frau Léonie Woelk. „Kaum im Freistaat Triest angekommen, in dessen internationalem Gewimmel wir etwas hilflos herumirrten, sprach uns bereits jemand in flüssigem Esperanto an: s-ano Matteo Brusi, der sich uns sofort als lebenswürdiger Gastgeber zur Verfügung stellte, uns seine schöne Stadt zeigte und uns bei allen Schwierigkeiten, vor allem bei dem dort üblichen Feilschen in den Geschäften, half. So erging es uns überall auf unserer langen Reise durch mehrere Länder Europas...“

Fürwahr, Esperanto ist nicht nur der Passepartout zu allen Ländern der Welt, es ist vor allem der Schlüssel, der die Herzen der Menschen öffnet. Von echter Hilfsbereitschaft und inniger Freundschaft unter allen Esperantisten der Welt hören und lesen wir immer wieder von Reisenden, die aus dem Ausland zurückkehren. Wir meinen, die Politiker, die sich tagein, tagaus kramphast um die Völkerverständigung bemühen und dabei doch kaum einen Schritt weiterkommen, diese Politiker sollten einmal ein klein wenig ihrer enormen Arbeitskraft der Förderung der

Frau Léonie Woelk, Düren, und Matteo Brusi, Triest

Esperanto-Bewegung widmen; sie könnten sich dadurch viel unnütze Kraftvergeudung ersparen und kämen schneller zum Ziel.

Internacia Esperanto-Junularkunveno en Büsum

Tiu ĉi kunveno havis specialan karakteron. Esperanto-junulkubo de malgranda loko invitis helpe de subvencioj de registaraj instancoj 16 junajn geamikiĝojn el 7 landoj (Norvegujo, Svedujo, Danujo, Britujo, Francujo, Italujo kaj Aŭstrujo). Multajn germanajn esperantistojn ĝi ne volis inviti por garantii kiel eble plej grandan kontakton inter la eksterlandanoj kaj la 32 Büsumanoj. — La popolaltlernejo kaj la banloka administracio helpis grandanime kaj malavare en la aranĝoj. La popolaltlernejo pagis ekskurson kaj organizis publikan festvesperon, kaj la banloka administracio pagis ĉiujn kostojn de festbalo kaj traktis la eksterlandajn gastojn kiel „honorgastojn“. Dum la kunvenaj tagoj flirtis ĉe la marbordo je honora loko la grandega flago kun la verda stelo kaj je ambaŭ flankoj la 8 flagoj de nacioj reprezentitaj. Je la honoro de la junaj esperantistoj la banloka orkestro ludis la Esperanto-himnon. Krome la gejunuloj estis dufoje gastoj ĉe vesperaranĝoj de la banloka administracio. — La urbestro kaj la direktoro de la banloka administracio aranĝis salutvesperon. La salutparoladon faris la urbestro, s-ro Grether, esperantlingve. — En la mateno antaŭ la ŝatpromenado aŭ la banado la gejunuloj laboris en la muzikĉambro

de la Supera Lernejo. Ili lernis komune multajn kantojn diverslandajn, kiujn ili poste kantis ĉe internaj festhoroj, ekskursoj kaj oficialaj aranĝoj, ankaŭ ĉe la radio-intervjuo. — Tre utila estis la komuna teatro-ludado (scenoj el „Gyges kaj lia ringo“ kaj „La rubeno“ de Hebbel, „Georgo Dandin“ de Molière kaj „La kuzo el Bremen“). Dum la festhoro por la aliaj junulkuboj de Büsum, kiuj apartenas al Kreisjugendring, junaj klubanoj ludis varbteatraĵojn en germana lingvo. — Estis organizitaj dufoje lumbildvesperoj, dufoje kafovesperoj, krome du ekskursoj, unu al arbara regiono kun prahistoriaj tomboj kaj al la kanalo de Kiel, la alia al Hamburg. La ĉeftravivaĵo estis la Internacia Kultura Vespero, kiu tute sukcesis kaj fariĝis vera travivaĵo. — La dankleteroj de la eksterlandaj gejunuloj substrekis la harmonion de la kunveno kaj ĝian kulturalan valoron. Gazetoj kaj radio raportis tre favore pri la kunveno. La intervjuistoj konfesis, ke ili malofte havis tiel ĝojigan intervjuan taskon kiel kun la junaj esperantistoj. — La meritplena organizinto de la junularkunveno en Büsum, s-ano Richard Pfütze, instruisto en la Supera Lernejo, demandas: „Kiu daŭrigos venontjare la inviton de eksterlandaj gejunuloj?“

Sinjo en Konstanz

Sinjos Sprung über die Grenzpfähle

Wer kennt sie nicht, die fünfzehnjährige blonde Sinjo aus Ravensburg? Siglind Erika Schmalzriedt, das deutsche „Esperanto-Mädchen“, hat trotz ihrer Jugend schon viele Länder Europas besucht. Über diese Reisen, die ihr nur durch die Kenntnis der Esperantosprache und mit Unterstützung der Esperantofreunde in den betreffenden Ländern möglich waren, hat sie nun ein 200 Seiten umfassendes Buch veröffentlicht, das im Veitsburg-Verlag, Ravensburg (Württemberg), erschienen ist und 6,50 DM kostet. Presse und Rundfunk in Deutschland haben in den letzten Wochen lebhaft über Sinjo berichtet und sie als die jüngste Buchautorin der Bundesrepublik bezeichnet. Der Titel des Buches lautet „Sinjos Sprung über die Grenzpfähle“.

EL LA GRUPOJ

Bingen kaj Heidelberg en somero akceptis multajn eksterlandajn gesamideanojn, kiuj plej parte en karavanoj vizitis Germanujon aŭ traveturis al la kongreso en Zagreb. Arango de komunaj kunvenoj, vizitoj al urbaj vidindaĵoj kaj ekskursoj en la ĉirkaŭaĵojn.

Frankfurt. Kurso por komencantoj en la loĝejo de la grupestrino f-ino E. Jacobs. Estas preparata fondo de esperantista junulkubo.

Frankfurt/M. La societo regule eldonas monatan informilon kun la programo kaj interesaj lingvaj konsilioj neaperantaj en vortaroj. En septembro okazis amuza vespero nomita „Gaja Esperantio“. Krom la grupvespero okazas daŭra lingva studrondo por progresintoj.

Hamburg. La detala programo de la Hamburga Esperanto-Societo regule aperas en la monata informilo. En septembro la societanoj ekskursis al la Saksa Arbaro. Cefa arango en oktobro estis publika prelego de s-ano d-ro Wegener el Essen pri medicina temo. En la grupvesperoj raportis membroj de la societo pri siaj vojaĝoj en eksterlando. Fremdenverkehrsverein Hamburg, Hamburg 1, Pavillon am Hauptbahnhof eldonis novan esperantlingvan prospekton kun multaj buntaj desegnaĵoj.

Herne. Kurso por progresintoj en la Sindikata Domo. En somero la grupanoj ekskursis en la ĉirkaŭaĵojn.

Köln. La 1-an de okt. okazis varbarango, post kiu komenciĝis nova kurso por komencantoj.

München. Anoncoj pri la aranĝoj de la Esperanto-grupo „Laboro“ regule kaj senpage aperas en la loka gazeto. En la grupvesperoj gesamideanoj rakontis tri siaj vojaĝoj al eksterlando kaj partoprenoj en internaciaj kongresoj. En komerca lernejo Riemenschmidt kaj en la Sindikata Domo okazas entute tri kursoj por komencantoj kaj du por progresintoj.

Neustadt a. d. W.: En Majo junaj grupanoj estis gastoj de la Asocio de Eŭropaj Junuloj kaj diskutis pri la temo „Ĉu ni bezonas Esperanton?“ Pri la kunveno, en kiu estas forigitaj multaj antaŭjuĝoj kontraŭ Esperanto, la loka ĵurnalo „Rheinpfalz“ favore raportis. — En la sama ĵurnalo la grupo ekkomencis diskutadon pri Esperanto. Estas publicitaj multaj favoraj kaj malfavoraj respondoj el la tuta regiono. Kelkaj legantoj de „Rheinpfalz“ eĉ opiniis, ke oni superigu la francan lingvon kiel oficialan lingvon de la Eŭropa Defend-Uniigo. — Grupanoj vizitis la ĉi-jarajn internaciajn Esperanto-kongresojn kaj kvin junaj membroj kiel gastoj de la Asocio de Eŭro-

paj Junuloj partoprenis en vojaĝo tra Italujo, dum kiu ili fervore propagandis por Esperanto. — Dum la vintra sezono sub la juna kursgvidanto s-ano Wischt okazos komencantkurso, al kiu jam anoncis sin 20 interesuloj, inter ili instruistino. Krome estas projektita arango de granda varbekspozicio en la loka kultura domo kaj fondo de junulkubo kiel sekcio de la ĝenerala grupo. La junulkubo aliĝos al la urba junulringo. Laŭ sia nomo „Prospero“ la grupo prosperis per aliĝo de kvin novbakitaj geesperantistoj.

Remscheid. Kurso por komencantoj en la kadro de CVJM.

Tailfingen. La grupo regule publikigas artikolojn pri Esperanto en la loka kaj regiona gazeto. En la popollernejo estas kursoj por komencantoj kaj progresintoj.

Ulm. Per la helpo de la urba ofico por infanoj oni pendigis grandan afiŝon de Esperanto kun la adreso de la grupo en la junulara gastejo de la urbo. — Disdono de varbiloj al junaj instruistoj en Ulm. — La ĝenerala universitato (popolaltlernejo) okazigos E-kurson laŭ deziroj en la lernejo por komerco, se sufiĉe multaj personoj aliĝos; tie instruos la veterano de Esperanto, Jos. Engst. — En la multe disvastigita gazeto semajna „Die 7 Tage“, kiu enhavas tutan paĝon dediĉitan al la junularo, samideano Engst montris la valoron de Esperanto al tiuj, kiuj deziras korespondi tutmonde aŭ interŝanĝi poŝtmarkojn kun gejunuloj eksterlandaj. Du membroj de la grupo partoprenas en libervola internacia helpeservo; nuntempe ili troviĝas en Algerio.

Wiesbaden. Kurso por komencantoj en la kunveno de la skoltoj, publikigo de notoj pri Esperanto kaj la grupaj kunvenoj en la loka gazeto.

Hamburgaj gesamideanoj la 13-an de septembro en la Saksa Arbaro

EŬROPO VOJKAS

ĈIUMONATA PAĜO POR LA EŬROPO - MOVADO ESPERANTISTA

Redaktanto: D-ro Jos. Holtmann, Beckum i. Westf., Hühlstr. 10

Se Eŭropo unuiĝus

III.

En antaŭa traktaĵo estis dirate, ke la karbostoko de Eŭropo estos elĉerpita post kelkaj jarcentoj. Interdume ĵurnalaj sciigis ke novaj fakulaj prikalkuloj rezultatis, ke tiu elĉerpiĝo aktualos jam por la tria generacio vivonta post ni. Do, se tiu informo estas aŭtenta, urĝas iomete ke oni ataku la projektojn pri la utiligo de hidraŭlika energio. Kaj ĉi tiu energio estas preskaŭ neelĉerpebla kaj multe malpli kosta, ol elektra forto gajnita el karbo. Ja la akvo estas eterne moviĝanta. La sunradioj trafantaj sur la tersurfaco, precipe sur tiun de la oceanoj, vaporigas gigantajn masojn da akvo kaj levas ilin alten en la atmosferon, kie ili aperas al ni aŭ kiel nuboj aŭ kiel griza vualo. Pli ol duona miliono da kubaj kilometroj tiamaniere trapasas tra la naturmastrumo. La akvo remalsupreniĝas kiel pluvo aŭ neĝo, falas grandparte sur landon alte situantan, kaj pro tio povas fari laboron.

En tiu senco la kernregiono de Eŭropo prezentas altrezervujon, por kiu la Mediteraneo estas grava fundbaseno. Sed tiu baseno estas en vero forvaporiĝa maro. La ĉirkaŭa tereno sendanta sian forfluantan akvon rekte al la Mediteraneo estas tro malgranda resp. liveras tro malmulte por kompensi la perdojn per vaporigo, kiu ja estas kompare alta pro la varmega klimato. La nivelo de tiu maro malaltiĝus poŝare je 1,65 m, se ne de oriente el la Nigra Maro kaj de okcidente el la Atlantiko akvo ade alfluus. Male la Nigra Maro superbordigiĝus, se ne la troaĵo forfluus tra Bosporo, Marmora Maro kaj Dardaneloj.

La akvosoj alfluantaj tra la Gibraltara ĉanelo estas dudekoble pli grandaj ol tiuj de la Niagara-katarakto. Se oni barus tiun markolon per giganta digo, la nivelo de Mediteraneo plimalaltiĝus poŝare je ĉirkaŭe unu metro. Tiamaniere la niveldiferenco kaj la el ĝi rezultanta natura falŭuo el la Atlantiko en la Mezan Maron tre forte intensiĝus. Sole ĉi tiu falŭuo, utiligite por elektra energio, povus liveri 68 milionojn da HP (ĉevalpovoj). Simila digo, konstruote ĉe la dirita elfluejo el la Nigra Maro, liverus per generatoroj, movataj de akvoturbinuoj, potencan energion.

La inĝenieroj scias eĉ multe pliigi tiun akvofortan efikon, se li pligrandigas la falŭuan ŝtupon, t. e. se li mallevas la nivelon de Mediteraneo. Efektive la Sörgelplano projektas malaltigi tiun nivelon en la okcidenta baseno je 100 m kiel finstadion, kaj en la orienta baseno eĉ je 200 m. La nivelan malsamecon ebligas artefarota „istmo“, kiu kunligos la Italan duoninsulon kun Sicilio — nun separataj per la ĉanelo de Messina (3 km) — kaj sude Sicilion kun Tunizio. (Kompreneble oni zorgos ke per kluzoj la ŝipoj trafikos kiel antaŭe.)

Frischer Wind

Gestehen wir es offen: Vor einigen Wochen herrschte in den Kreisen der Paneuropäer eine ziemlich gedrückte Stimmung. In Frankreich mußte einer der besten Paneuropäer zurücktreten. In Italien war die Entwicklung ähnlich. Auch in Deutschland glaubte man, dem europäischen Gedanken den Todesstoß versetzen zu können. Gott sei Dank kam es anders. Nun haben die Paneuropäer neuen Mut. Das hat auf der Jugendkundgebung der europäischen Jugend in Fulda als Vertreter Frankreichs Lucien Laurat zum Ausdruck gebracht. Tausende haben ihm zugejubelt. Lucien Laurat ist uns kein Unbekannter. Er sprach zu uns in Hagen, wo er drei Tage Ehrenbürger der Stadt war, er sprach in Beckum, Ahlen und Oelde, er sprach in Düsseldorf, Krefeld und Bonn.

Auch bei uns Esperantisten weht ein frischer Wind. Die inneren Zwistigkeiten sind begraben. Wenn über eine Sache Gras gewachsen ist, kommt selbstverständlich immer wieder eine Kuh, die es wieder abfressen möchte. Verscheuchen wir solche Kühe aus unseren Reihen.

Wer an der Delegiertentagung der rheinisch-westfälischen Esperantisten in Essen oder gar an der Vorstandssitzung der GEA in Köln teilnahm, spürte neue Lebenskraft. Studienrätin Dr. Spruch berichtete über ihre Eindrücke im Esperanto-Haus Grésillon, wo sie acht Tage im Kreise europäischer Esperantisten gewohnt hatte, um mit ihnen Meinungsaustausch zu pflegen. Es war allerdings etwas beschämend für uns deutsche Esperantisten zu hören, daß französische Esperantisten — in erster Linie Lehrer — im Jahre 1952 ein Schloß gekauft und für Schulungszwecke eingerichtet haben. Was geschah in Deutschland während dieser Zeit? Und dann die Ausführungen von Herrn Hanings, der eine Esperanto-Kulturwoche in Schweden besucht hatte. Stundenlang hätte man ihm zuhören können, wie er in fließendem Esperanto über seine Eindrücke berichtete, vor allen Dingen von der freundschaftlichen Gesinnung, der er in Schweden begegnete.

Aber auch aus Niedersachsen vernahmen wir Erfreuliches. Die Lehrerschulungskurse, die dort von den Lehrern Müller und Scholz organisiert wurden, fanden seitens des niedersächsischen Kultusministeriums nicht nur starke Beachtung, sondern auch finanzielle Unterstützung. 5000.— DM hat das niedersächsische Kultusministerium bisher für die Ausbildung der Lehrer bewilligt. Solche Erfolge lassen natürlich die Rheinländer und Westfalen nicht schlafen. Nunmehr soll auch die Ausbildung der Lehrer in Nordrhein-Westfalen in verstärktem Maße in Angriff genommen werden. Es wurde eine Kommission gebildet, die sich mit dieser Angelegenheit befassen wird.

Auch die Frage der Finanzierung wurde besprochen. Die Esperanto-Bewegung hat viele Freunde und Gönner, die zwar selbst wegen ihres Alters oder beruflicher Überlastung nicht in der Lage sind, Esperanto zu lernen. Sie sind jedoch gern bereit, die Esperanto-Bewegung finanziell zu unterstützen, haben aber den verständlichen Wunsch, monatlich durch deutschsprachige Mitteilungen über den Stand der Bewegung unterrichtet zu werden. Diesem Wunsch soll weitgehend entsprochen werden. Durch Spenden, die auch steuerlich begünstigt sein werden, hoffen wir bald in der Lage zu sein, z. B. die Lesehallen der Universitäten und auch der werktätigen Jugend mit Freixemplaren der „Esperanto-Post“ zu beliefern.

Wem die Jugend gehört, dem gehört die Zukunft.

Dr. H.

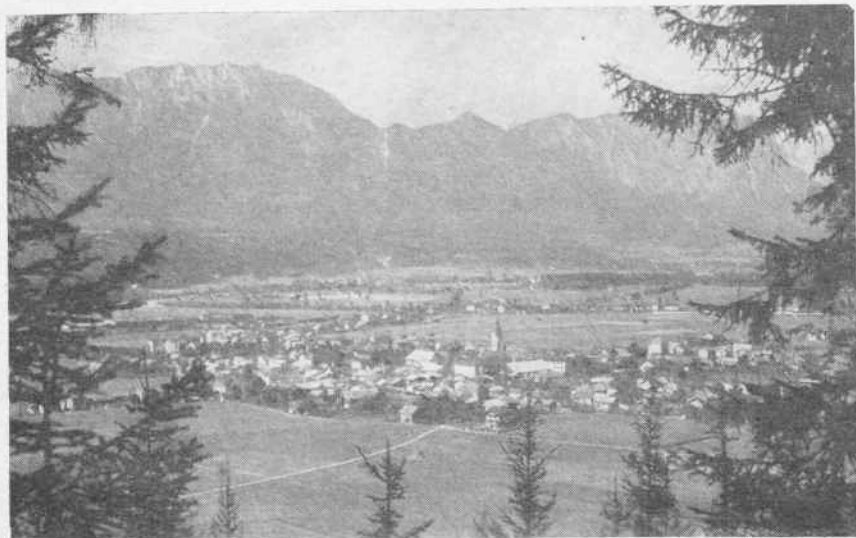
La konstruo de tiu tervojo estos faciligata per la cirkonstanco, ke la pograda malaltiĝo de la maro sekvigos proporcian plimalvastiĝon de ĝia surfaco. Laŭlonge de la marbordoj oni gajnos pli aŭ malpli larĝan strion da tero. Precipe la Afrika bordo ĉe la orienta baseno multe ŝoviĝos norden. Preskaŭ la tuta Adriatiko kaj la Egea Maro elsekiĝos. Restos tie nur sufiĉe profundaj fluejoj, kvazaŭ novaj riveroj, por forkonduki la tie alfluantan akvon. La nunaj gravaj havenoj restos kunligitaj kun la maro per kanaloj kaj kluzoj. Kompreneble ankaŭ la Suez-kanalo estos grava alfluejo kaj eventuale povos liveri energion.

Entute 600 000 kvadrataj kilometroj da nova tero elmerĝigos el sub la ondoj de Mediteraneo, t. e. pli ol la Eŭropa teritorio de Francujo (551 000 kvkm). Tio donos al multaj milionoj da homoj nutraĵon kaj terenon por industriaj entreprenadoj.

Sörgel prikalkulis la sumon de la gainebla energio je rondcifere 250 milionoj da PS. La respektivaj produktoj liveros: Gibraltaro 67,7, Tunizio 30, Messina 14, Nilo-Egiptujo 20, Gallipoli-Dardaneloj 8,2, Adriatiko 4,5, Rhône 1,7, Ebro 0,7 kaj ceteraj 3,2 milionojn da PS. La restajon liveros produktoj en Eŭropo kaj Afriko.

Jos. Sommer

Junularo sub la verdaj flagoj en *Wörgl*

Tutvidaĵo de Wörgl, la urbo de la nunjara TEJO-kunveno

La ĉarma aŭstra urbeto Wörgl, konata al ĉiuj Esperantistoj pro la Zamenhof-monumento, estis la idilia kongresloko de la 9-a TEJO-kongreso, kiun partoprenis pli ol 80 gejunuloj el 12 diversaj landoj. Ankaŭ Germana Esperanto-Junularo, finance subvenciita per la Federacia Junular-plano, estis forte reprezentata.

Solena florkronmetado antaŭ la Zamenhof-monumento malfermis la kunvenon de la tutmonda junularo. Dum tiu kortuŝa momento oni sentis, ke ne nur sufiĉas, honori nian Majstron per monumento el granito, sed ankaŭ per monumento el firma volo, sekvi lin sur la vojo, kiun li elmontris.

„Por ĝojon festi kaj por kunesti en amikeca rond“ —, kiel prave eldiris tion Karl Vanselow, Berlino, en sia speciale verkita kongresa kanto, la junularo estis kunveninta en Wörgl. Ĉiutage oni sentis sin en amikeca rondo, kvazaŭ en familio. Jam la solena malfermo pruvis tion, kiam la honora prezidanto de la kongreso, kortega konsilisto Hugo Steiner, Vieno, salutis la verdan popolon.

Ankaŭ dum la diversaj ekskursoj, kiuj konatigis la partoprenantaron kun la plej belaj lokoj de Tirolo, oni sentis sin en familia rondo, kies „patro“ Hans Steiner, la nelacigebla organizanto de la sukcesa kongreso, kun helpo de la „patrino“, TEJO-estranino s-ino E. Burgler, gvidis la „infanojn“ al Kufstein, kie oni admiris la monumenton de Andreas Hofer kaj la kastelon kun la plej granda orgeno de la mondo, al la ŝlimbordbanejo Kirchbichl kaj al la monaĥejo Maria Stein. Per lifto la gejunuloj veturis sur la pinton de la Markbachjoch kaj sur la Hafelekar-monton, de sur kiu ili en alteco de 2000 metroj ĝuis grandiozan, neforgeseblan rigardon en la valon de la rivero Inn, ĉe kies bordo situas la landa ĉefurbo Innsbruck, kiu estis celo de alia ekskurso.

Internacia balo, tirola vespero, ĉefkunveno de TEJO, solena akcepto de la urbo Wörgl kaj edifa Esperanto-diservo plenigis la tagojn sunplenajn, ĝis kiam tro baldaŭ la adiaŭa horo alvenis. Sed la gejunuloj ne estis tro malĝojaj pro la disiro, ĉar ili ja hejmenportis la belegan rememoron de ĝojplena semajno en Esperantujo, sciante, ke Esperantistoj certe iam kaj ie revidos unuj la aliajn.

Bri.

An die Deutsche Esperanto-Jugend . . .

Uns erreichte in den letzten Wochen eine Reihe wichtiger Schreiben maßgebender Persönlichkeiten des öffentlichen Lebens, der Politik und der Jugendpflege. Den Inhalt einiger dieser Dokumente möchten wir unseren Mitgliedern und Lesern wegen ihrer Bedeutung im Hinblick auf die Anerkennung des Esperanto als Mittel der internationalen Verständigung nicht vorenthalten.

Die Redaktion.

Als liberale Partei ist die Freie Demokratische Partei an einem kulturellen Austausch zwischen den Völkern lebhaft interessiert. Aus diesem Grunde hält sie auch die Bestrebungen der Esperanto-Bewegung in der UNESCO für einen erfolgversprechenden Weg zur Lösung des Problems der internationalen Verständigung.

Freie Demokratische Korrespondenz
Bonn

Die Sozialdemokratische Partei hat keinen offiziellen Beschluß über ihre Haltung zum Esperanto gefaßt, steht aber durchweg den Bestrebungen zur Einführung einer Welthilfssprache sympathisch gegenüber. Ich selber habe als Mitglied des Kulturpolitischen Ausschusses des Europarats vorgeschlagen, Esperanto als Mittel zur Völkerverständigung zu fördern. Das war besonders wichtig, da Bestrebungen darauf ausgingen, allgemein in Europa Englisch und Französisch als die Verkehrssprachen festzulegen. Wir würden jede Ihrer Bestrebungen unterstützen, auch auf Einführung von Esperanto mindestens als Wahlfach in den Schulen.

Sozialdemokratische Partei
Deutschlands

Der Parteivorstand
I. A. Willi Eichler

Volonte mi esprimas mian dankon pro via letero kaj la aldonita raporto pri la laboro dum ses jaroj farita de la Germana Esperanto-Junularo en la intereso de la internacia interkonsento. Mi tre ĝojas, ke la kontakto inter la germana kaj nederlanda junularo stimuliĝas.

D-ro W. Drees
Ministro-prezidanto de Nederlando

Ich danke Ihnen für die Übersendung des Arbeitsberichts, der mich stärkstens interessiert hat. Aus dem Bericht ersehe ich, daß auf einer Reihe von Tagungen Probleme besprochen worden sind, die auch mich für die zukünftige Gestaltung der Jugendsozialarbeit sehr interessieren. Ich wäre Ihnen deshalb dankbar, wenn Sie mir über die entsprechenden Tagungen und Themen Berichte zugehen lassen könnten.

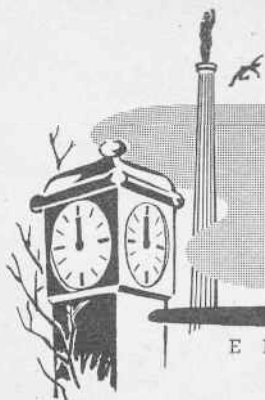
Der Hess. Minister des Innern
Wiesbaden

Ihre Anregung, in unserem Herbergsverzeichnis 1954 die Benutzungsbestimmungen auch in Esperanto zu veröffentlichen, werden wir zu gegebener Zeit unserem Schrifttumsausschuß vorlegen.

Deutsches Jugendherbergswerk
Detmold

Helpakcio por la orienta zono

Ni elkore dankas ĉiujn gesamideanojn, kiuj ĝis nun sendis al ni donacojn por la suferantaj geamikoj en la soveta zono. Ni tre ĝojas, ke nia alvoko al via Esperantista koro trovis jam bonan eŝon. Tamen ne jam sufiĉas la donacoj por surprizi ĉiujn niajn gesamideanojn fidelajn en la oriento per kristfesta pakajo. Kunhelpu ankaŭ vi, plifaciligi la sorton de niaj geamikoj malantaŭ la Fera Kurleno! Giru vian donacon, ĉu grandan aŭ malgrandan, al la poŝteka konto de Germana Esperanto-Junularo: Karlsruhe 545 77. Indiku: Orienthelpo! Antaŭdankon!

Trifoje akurate je la dekdua horo...

Romano de Walter Galders

E L L A G E R M A N A T R A D U K I S F R I E D R I C H E L L E R S I E K

Naŭa daŭrigo

„Ĉu en Modane eble fremdulo donacis al vi cigaredojn?”

„Ho ne, cigaredojn ĉiam ricevas nur la kondukto-roj. Pri ni ne pensas iu homo. Ĉu hazarde vi eble havas kelkajn cigaredojn por ni?”

Neufeld prezentis al ili sian ujon, kaj ambaŭ elprenis kelkajn cigaredojn. „Ho, eĉ francaj, Amazonaj! Delikata kvalito! Multan dankon, sinjoro. Kiel diras la francoj? Vous êtes un chic typ. Ĉu vi eble povas fari ion por ni, por ke ni baldaŭ estu liberigitaj? Ni estas senkulpaĵ. Estis demonoj, eĉ se la instruistoj dekfoje diras, ke fantomoj ne ekzistas!”

„Kompreneble estis demonoj”, diris la alia. „Tion oni ja povas konkludi el tio, ke en tri tuneloj samtempe okazis la samo. Nur la kara Dio aŭ demonoj povas esti ĉie. Estis montofantomoj. Tiuj jam de longe koleregas pri tio, ke la homoj boris tunelojn tra iliaj montoj. Estas la samaj fantomoj, kiuj ĉiam jetas lavangojn kaj ŝtonerojn sur la vagonarojn. Mi petas vin, sinjoro, bonvolu pledi por ni!”

„Hm, mi ne povas multe esperigi vin. Via rakonto estas treege neverŝajna. Se vi povus iom pli precize memori pri la okazintaĵo, tio multe helpus vin kaj la policon.”

„Sed ni ja efektive ne scias ion!”

„Vi certe iam rememoros pri ĉio, vi kanajloj!” kri-insultis la komisaro, kiu ĵus revenis en la ĉamb-ron. „Se vi nur duonan jaron estos ŝidintaj en mal-liberejo, vi certe estos konfesemaj. Nu, sinjoro kolego, do estas tiel, kiel mi diris, ĉu ne? Nenio estas eksciebla de la obstinaj viraĉoj! Kaj certe tre malbonaj banditoj, tiel certe, kiel mi nomiĝas Amicucci! Kiam mi en Neapolo ankoraŭ estis okupita pri la Camorra . . .”

Sed Neufeld ne plu havis tempon por aŭskulti ĉi tiun rakonton. Li devis foriri kaj adiaŭis.

Per la neksta vagonaro li veturis al Torino. Tie li trajnsanĝis kaj tuj pluveturis preter Novara kaj Domodossola kaj tra la Simplon-tunelo al Brig.

En Brig li aŭdis preskaŭ la saman rakonton. Ankaŭ la lokomotivestroj de la Simplon-vagonaro deklaris, ke ili ne scias, kio okazis. Ili diris jenon: Ili deĵoris sur la elektraj lokomotivoj kiel kutime. En la tunelo ĉesis ilia memoro, kaj ĝi reestigis nur, kiam ili piede estis atingintaj la stacion Brig. Alkoholon aŭ ebriigan venenon ili ne enkorpigis al si. Ankaŭ ili parolis pri demonoj. La svisa polic-komisa-ro en Brig tute ne malemis, kredi je la malbonaj fantomoj. Se li rajtus decidi, li estus liberiginta la du virojn. Sed ekzistis severa ordono el Berno, mal-indulge gardi ilin kaj malhelpi ĉiun provon de fuĝo.

Neufeld tranoktis en Brig kaj en la venonta mateno veturis al Andermatt. Per la Schöllenen-fervojo li pluveturis al Göschenen kaj de tie tra la Gotthard-tunelo al Airolo.

Sinjoro Rocca, polic-komisaro de Airolo, aspektis kiel la mortinta itala reĝo Umberto. Por li estis certe, ke la du lokomotivestroj estas malnobleĝaj banditoj. Li glatigis sian grandegan lipobarbon kaj furiozis kontraŭ la du viroj.

„Kia hontego por nia tuta lando!” li kriis. „Ke io tia povis okazi en Svislando! Se mi rajtus ordoni, la du viraĉoj estus pendigitaj je la stromkonduka drato! Vi deziras paroli kun ili? Mi petas, bonvolu, sed ĉu vi havas kun vi revolveron? La viraĉoj estas kapablaj, mortigi vin.”

La du „krimuloj” aspektis same sendanĝere kiel iliaj kvar kolegoj. Kio okazis en la tunelo? Ili ne scias. Ĉu ili estis ebriaj? Neni! Neufeld rezignis pri tio, ĉiudirekte ekzameni ilin.

„Malbenita afero!” li pensis, kiam li sidis en restoracio ĉe glaso da vino. „En la lastpasintaj tagoj mi traveturis tri el la plej longaj tuneloj de Eŭropo kaj nun estas eĉ ne iomete pli saĝa ol antaŭe! Mal-facila problemo! Sed nun rapide al Romo!”

Oka Ĉapitro

Violeto kaj Amalio — La „Ĉelo”

Tra la densaj kurtenoj de malsanul-ĉambro en la hospitalo „Sankta Agneso” en Romo penetris nur tre malmulte da taglumo. En la ĉambro regis premanta krepusko, kiu — kune kun la forta odoro laŭ jodo-formo — estus malsanetiginta eĉ sanulon venintan de ekstere.

La paciento en la metala lito ĉe la laŭlonga muro maltrankvile jetis sin de unu flanko al la alia. Blanke vestita flegistino sidis apud la lito kaj atente observis la malsanulon. Ŝi estis juna kaj ne malbela, sed ŝia vizaĝo montris la esprimon de preskaŭ vira energio, kiu ofte estas rimarkebla je tiuj virinoj, kiuj ĉiutage vidas homojn suferi kaj morti.

La malsanulo ĝemegis kaj komencis paroli en sonĝo. La flegistino ekaŭskultis.

„Nun mi devas iri”, li flustris, „tra la Via del Tritone al la Piazza Colonna. Multaj homoj sur la placo. Aŭtoj hupas, aŭtobuso preskaŭ superveturas min . . . mi ne retenigu min . . . je la dek-dua mi ja devos . . . esti sur la kolono kaj . . . salti malsupren. Devas esti! Kial? Ne scias. Sed devas . . . Ĉu forte doloros?” La malsanulo profunde ekĝemis. La flegistino proksimi-gis sian oreton al lia buŝo, ĉar li parolis per pli kaj pli malfortiĝanta voĉo. „Nun mi estas supre . . . Tuj estos la dek-dua. Tuj mi devos salti . . . La horloĝo . . . la horloĝo rigardas min tiel fikse, ĝi havas du tre malicajn okulojn . . . Mi grimpas sur la balustradon . . . la homoj malsupre sur la placo . . . ne vidas min . . . havas multon por rakonti . . . nun! Nun! Nun mi falas!”

Kun ekkrio la malsanulo vekigis, sed lia spirito

restis en deliro. „Kie mi estas? Ĉu mi estas mortinta? Ĉu en la infero? Ne, en ĉielo. Tie ja sidas blanka anĝelo. Kie estas la Piazza Colonna? Kie la kolono? Blanka anĝelo, venigu la karan Dion, mi volas rakonti al li, kiel okazis ... Ĉu vi ne aŭdas, blanka anĝelo?”

La „blanka anĝelo” ne venigis la karan Dion. Ŝi prenis de sur la malgranda tablo ĉe la lito pretkuŝintan injektilon, suprenŝovis la ĉemizan manikon de la malsanulo, pikis la nadlon de la injektilo en la brakon kaj malsuprenpremis la piŝteton en la vitra cilindro.

„Blanka an ...” La malsanulo ne povis finparoli la vorton, liaj okuloj fermiĝis, la buŝo restis duone malfermita.

„Tio ree sufiĉos por iom da tempo”, la „blanka anĝelo” diris kaj komencis zorge noti la parolojn de la malsanulo en malgranda kajero. Post kvarona horo la pordo senbrue malfermiĝis, kaj juna kuracisto eniris la ĉambron. Li demande rigardis la flegistinon.

„Denove furioz-atako”, ŝi diris, „mi devis fari al li injekton.” — „Ĉu li estis konscia?” — „Ne, ne unu sekundon. Li parolis ion konfuzan, nekompreneblan, kaj poste li komencis bati min per siaj pugnoj. Mi devis fari la injekton.”

„Bone, fratino Violeto. Sed ĉu la afero ne superas vian forton? Ĉu vi sola povas daŭrigi la flegadon? Ĉu mi sendu al vi asistantinon? Vi devas foje ripozi. Por la venonta nokto mi anstataŭigos vin, por ke vi povu dormi.”

„Ho ne, ne faru tion”, petis la flegistino. „Mi restos sur mia posteno, mi devas flegi la kompatindan malsanulon, ne deziras foriri de li. Cetere mi havas sufiĉan tempon por dormi.” Ŝi montris al fald-ebla lito staranta en la ĉambro.

„Brave, fratino!” diris la kuracisto, metante sian manon sur ŝian brakon. „Mi zorgos pri tio, ke via oferemo estos rekompencata. Ĝis la revido, fratino Violeto!” — „Ĝis la revido, doktoro!”

La pordo denove estis senbrue malfermata, ĉi tiun fojon nur iomete. Tra la fendo ŝoviĝis kapo, la kapo de juna sinjorino kun malgranda ruĝa feltoĉapelo. La flegistino Violeto ne rimarkis ŝin. La juna sinjorino mallaŭte frapis sur la pordo. Violeto turnis sian kapon.

„Ho, Amalio, ĉu estas vi?” ŝi diris duonlaŭte. „Envenu, malestas spionoj.” La sinjorino eniris. Ŝi surhavis modernan verdan kostumon. Ŝia vizaĝo ne havis la virecan trajton de fratino Violeto, sed ŝi montris familian similecon. Se la malsanulo estus vidinta ŝin, li estus dirinta: „Verda anĝelo, ĉu vi estas la fratino de la blanka anĝelo?”

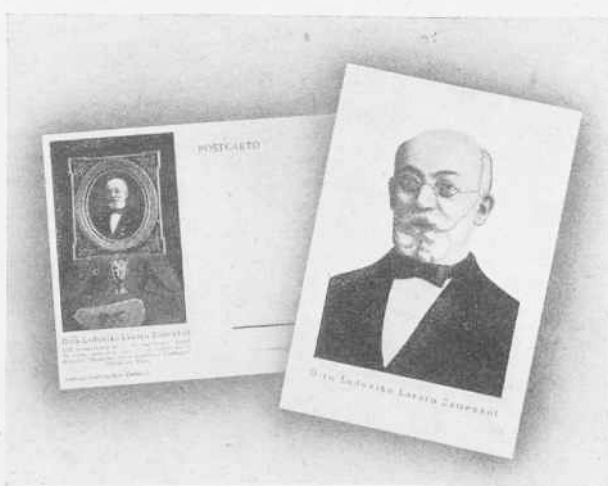
„Ne tute”, devus estinta la respondo, „nur la duonfratino. Sed anĝeloj ni ambaŭ ne estas.”

„Estas mirige, ke vi povas elteni tion ĉi tie, Violeto!” diris Amalio. „Tiu nesuferebla aero kaj la malheleco! Ĉu oni ne povas malfermi la fenestron?”

Violeto skuis la kapon. „Neeble! La kuracisto riproĉus min. Kio nova okazis en la urbo? Mi vivas ĉi tie kvazaŭ sur insulo, eĉ ne scias, kia vetero estas.”

„Belega vetero estas hodiaŭ. Mi ĵus promenadis sur Pincio, kune kun Serĝo, li sendas saluton al vi. Li devas veturi hodiaŭ al la nordo. Komisio de la Ĉefo. Mi cetero devas veturi hodiaŭ al Ostia. Mi trovis leteron en mia loĝejo. Li venigas min tien. Mi ne iras volonte. Se mi nur scius, kion li deziras. Mi jam timas, pensante al liaj okuloj.”

(Daŭrigota)

Zwei Zamenhof-Karten

auf gutem Kunstdruckkarton mit schreibfähiger Rückseite gedruckt

Sie werden Ihnen zum bevorstehenden Zamenhof-Fest gewiß willkommen sein!

Preise: 1 Stück 0,20 DM
10 Stück 1,80 DM
50 Stück 7,50 DM
100 Stück 10,- DM

Bitte 10% für Porto und Verpackung

Esperanto-Abteilung
der Limburger
Vereinsdruckerei GmbH.
Limburg/Lahn

Bewährt und geschätzt:

WIR LERNEN ESPERANTO

Das Anfängerlehrbuch von W. und H. Wingen

Preis 2,- DM Durch alle Buchhandlungen

Esperanto-Abteilung
der Limburger Vereinsdruckerei, Limburg/Lahn

Haben Sie schon

das Wörterbuch Esperanto-Deutsch
von Butin-Sommer?

Es gibt erstaunlich viele Antworten. „Revuo Esperanto Internacia”, die Monatszeitschrift der UEA, sagt darüber folgendes: ... Das Wörterbuch hat ein gutes Format und einen Wörterreichtum sogar aus vielen Fachgebieten, der nur in große Enzyklopädien zu finden ist. Viele Ausdrücke müßte man in verschiedenen Fachwörterbüchern mit Erklärungen in der Muttersprache suchen. Der Umfang des Wörterbuches erreicht fast den des „Wüster”, jedoch an vielen Stellen mit eingehenderen Erläuterungen im deutschen Text ...”

11 000 Stichwörter und ebenso viele Ableitungen auf 244 Seiten, 12 x 17 cm, ganz in Kallko gebunden mit Goldprägung. Preis 9,- DM zuzügl. 70 Pf für Porto und Verpackung

Durch alle Buchhandlungen

Esperanto-Abteilung der
Limburger Vereinsdruckerei
Limburg/Lahn

Aktuala Terminareto

* = vera neologismo (vd. n-ro 8/53)

die **Band** orkestro, bando
(Enc. V., Muz. Term.)
Boß (band)estro, ĉefo
Catch(ing) liberstila luktado
chamois (Foto) nebrila
Chassis veturilkorpo, ĉasio (dieses
auch elektrotechnisch)
Clip prem/ilo, pinĉ-
der **Clou** kulmino
das **Comeback** refamiĝo
das **Commonwealth** la Brita Naciaro
Coniencier (kabareta) anonc/isto,
parol-, konferenci- (Enc. V.)
Corned Beef ladskatola bovajo
Couplet kupleto
Cowboy vakoro [nach dem spanischen
„vaquero“]
Curry (Gewürz) kureo
Dominion dominio
Enklave enklavo*
Gabardine (Stoff) gabardino*

Gangster bandano, gangstero
Höhenlinie izohipso*
Jeep (Auto) ĵipo*
Judo (Sport) ĵudo
Konstruktion, Bauart konstrukci/o.

Konstrukteur -isto
die **Lausitz** Luzacio*
Loggia balkonloĝio
Overall (Anzug) overalo*
Party societo; festeno
Plakette plakedo
punkt/ieren (med.) punktur/i. ~ion -o.
Quartett (Kartenspiel) kvarteto
Roundtable-Konferenz konferenco in-
ter egalrajtuloj, rondtabla k.
Schelde Skeldo
Schwippschwager bo-bofrato
Slowfox slofokso, malrapida fokstroto
Slums mizerkvartaloj
Swing svingodanco
Vietminh Vietmino*. **Vietnam** Viet-
namo*
Zäpfchen (med.) supozitorio*
Zellophan celofano*

Hans Wingen

La landnomoj

La sistemo Zamenhofs

En la plej multaj lingvoj la landnomoj staras en du klasoj. En klaso I la lando donas la nomon al la enloĝantoj (**Afriko, Afrikano**); en klaso II la loĝanto nomigas la landon (**Germano, Germanujo**).

Same estas en Esperanto. Ekzistas historia bazo por la ekzisto de ĉi tiuj du klasoj (vidu en Lingvaj Respondoj de Zamenhof, n-ro 47). La nomoj de „novaj landoj“, kiujn Zamenhof difinas kiel „landoj, kiuj fakte kaj morale apartenas ne al iu difinita gento, sed egalrajte al ĉiuj siaj loĝantoj“, falas nature en klason I. Tiaj konsideroj klarigas la ĝeneralan internacian uzon, sed ili ne estas nevarieblaj reguloj.

Klaso I (geografiaj radikoj)

La radiko nomas la landon; la loĝanto estas -ano

Afrik	Brazil(i)	Island	Montenegr	Sicili
Alĝeri	Cejlon	Jamajk	Natal	Siri
Amerik	Ekvador	Jav	Nederland	Tasmani
Argentin	Eŭrop	Kanad	Nepal	Tibet
Asiri	Fiĝi	Kolumbi	Novzeland	Transval
Aŭstrali	Fin(n)land	Korsik	Palestin	Urugvaj
Azi	Grenland	Kub	Paragvaj	Uson
Birm	Irak	Kvinsland	Peru	Venezuel
Bolivi	Iran	Marok	Siam	
Borne	Irland	Meksik	Siberi	

Klaso II (gentaj nomoj)

La radiko nomas la genton; la lando estas -ujo aŭ -lando

Abisen	Bulgar	Hind	Kimr	Prus
Afgan	Ĉeĥoslovak	Hispan	Kroat	Ruman
Angl	Dan	Hungar	Latv	Rus
Arab	Egipt	Halde	Litov	Serb
Armen	Eston	Ĥin (Ĉin)	Med	Skot
Aŭstr	Etiop	Ital	Mongol	Slovak
Bavar	Filiŝt	Japan	Norveg	Sloven
Belg	Franc	Jud	Pers	Sved
Breton	German	Jugoslav	Pol	Svis
Brit	Grek	Katalun	Portugal	Turk

Notu ankaŭ la tre uzatajn formojn **Skolland, Svisland, Beĉuanland, Basuto-land, Kairoland, Kurdland, Zululand**.

Adjektivojn kaj adverbojn oni ricevas per aldono de -a kaj -e: **Angla (Angluja)** pejzaĝo; **Usona (Usonana)** voĉo; paroli **France (Francingve)**. La interkrampaj formoj estas pli precizaj, sed malofte necesaj. (Laŭ M. C. Butler.)

Jfb.

Ludwig Wegener: **La arto fariĝi centjara**. 60 Seiten, stark broschiert mit zweifarbigen Deckel. Format 18,5 x 12,5 cm. Preis 2 DM, Verlag Limburger Vereinsdruckerei, Esperanto-Abteilung, Limburg (Lahn).

Der Zeigefinger des vollbehaarten Herrn, der uns auf der Decke des schmuckigen Bändchens in einer nicht ganz alltäglichen Pose entgegenlächelt (der Herr, nicht der Finger!), scheint den Untertitel des Werkchens ad oculos zu demonstrieren: Maniero resti ĵuna longtempe. Denn weniger wird es der Wunsch der meisten Menschen sein, hundert (100!) Jahre in Gebrechen und Schmerzen alt zu werden, als vielmehr möglichst lang in unerschütterlicher Gesundheit jung zu bleiben. Dr. med. Wegener, also selbst Arzt, gibt uns seine wohlproben Rat-schläge. Es sind keine Zaubermittel. Wer solche erwartet, dürfte etwas enttäuscht werden. Aber er stellt vor uns ein Programm hin, zeigt uns, wie wir es nicht machen sollen, und gibt uns selbstver-ständlich mannigfache Anweisungen. Wir werden da mit Erstaunen gewahr, daß 1. vieles, was wir für sehr nahrhaft halten, es gar nicht ist, und daß 2. eine Ernäh-rungs- und Lebensweise, bei der man seiner Gesundheit dient, wesentlich billiger ist als die durch unsere Zivilisation immer mehr raffinierten Speisen.

Doch Dr. Wegener spricht nicht nur über Ernährung. Auch die Themen Schlaf, Arbeit, Atmung und Schönheits-pflege werden behandelt, natürlich auch Alkohol und Nikotin.

Das Büchlein stellt keine Anforderungen an medizinische Vorkenntnisse. Es ist leicht und einfach geschrieben, so daß jeder es verstehen kann.

Das Esperanto ist an einigen Stellen vielleicht nicht immer so flüssig, wie es sein könnte. „Mil kaj mil da tiaj grupoj“, z. B. (S. 58), und einiges andere. Druckfehler sind selten, zwei ärgerliche, zu-gleich aber lustige auf Seite 15 und 27 (hemikranio statt hemikranio, haveno statt aveno).

Um 100 Jahre alt zu werden, muß man natürlich etwas tun. Dazu gehört in erster Linie, sich das Büchlein von Dr. Wegener anzuschaffen. Mm.

Petro Stojan: Deveno kaj vivo de la lingvo Esperanto. Herausgegeben vom Flandrischen Esperanto-Institut, 1953. Format 12 x 15 cm, broschiert. Preis 30 belg. Franken. Erhältlich bei Flandra Esperanto-Instituto, Blanken-berge Steenweg 72, BRUGGE.

Den Esperantisten älteren Datums (wo-mit ich die vor dem zweiten Weltkrieg besonders meine) ist der Name P. Stojan nicht fremd; oft genug haben sie ihn im „Esperanto“ von UEA gelesen, beson-ders in der Zeit von 1925-31, wo er be-ruflich bei UEA tätig war. Hauptsächlich ist sein Name verbunden mit der von ihm zusammengestellten „Bibliografio de la Internacia Lingvo“ (1930). In Bessarabien geboren, hat er an den Universitä-ten von Odessa und Petrograd (jetzt Len-ingrad, vorher St. Petersburg) studiert. Ein Zweig seiner Familie stammt aus Mazedonien. Diese Daten sind wichtig für seine Beurteilung, kann er doch als der-zeit wohl bekanntester Vertreter des Slawismus in der Esperanto-Welt betrach-tet werden. Neben Esperanto beschäftigte er sich mit der Herkunft der indo-euro-päischen (Ur-)Sprache.

Dies leuchtet durch, wenn er die Ent-stehungsgeschichte des Esperanto be-schreibt. Die Wiege des Indogermanischen stand, nach seiner Auffassung, in Weiß-rußland (im weiteren Sinne), und von dort, aus Litauen (das er merkwürdiger-weise Lituvien nennt), wo verschiedene Völker aufeinanderstießen, ohne sich zu mischen, stammt auch der Erdenker der Welthilfssprache, der schon von seiner Kindheit an den Geist der Vielsprachig-keit in sich aufnehmen mußte und zu Vergleichen nicht nur angeregt, sondern sozusagen gezwungen wurde. Ob der Name der Geburtsstadt Zamenhofs, Be-

Mitgliedsbeiträge für GEA

bitte nicht auf das Postscheck-Konto der Limburger Vereinsdruckerei ein-zahlen. Das ergibt unnötige Arbeit an Schreiberei und führt auch leicht zu Irr-tümern. GEA-Beiträge bitte auf das Postscheck-Kto Köln 310 84, Deutscher Esperanto-Bund e. V., Hauptgeschäftsstelle, Köln-Dellbrück, Bergisch-Glad-bacher Str. 1095.

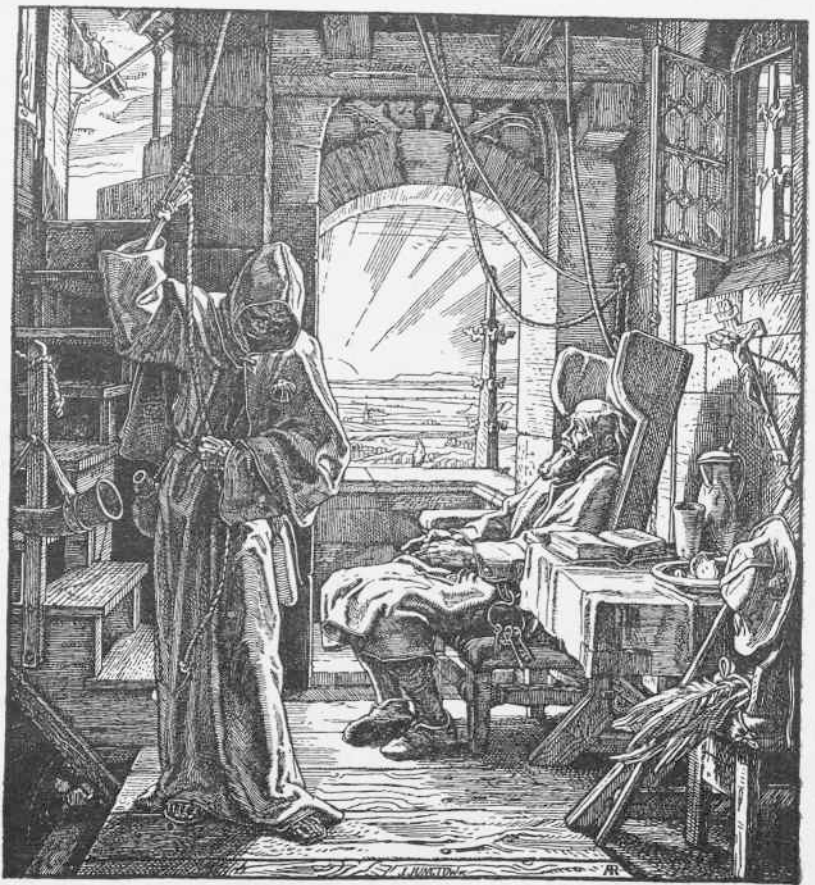
Iostok (= Weißbach), bei ihm tatsächlich solche Gedankengänge erweckte, wie Stojan angibt, kann natürlich bezweifelt werden. Interessant ist die Darstellung jedoch ohne Zweifel.

Es kann nicht der Zweck dieser kurzen Besprechung sein, auf all das einzugehen, was Stojan vorbringt. Oft wirkt es befremdend und befremdlich, sogar gesucht und wie mit Gewalt herangezogen. Das Lingva Komitato und die Akademio sind besonders das Ziel seiner Angriffe, weil sie, nach seiner Meinung, die sprachliche Entwicklung nicht so geleitet und gefördert hätten, wie man es erwarten könnte. Ein Körnchen Wahrheit liegt wohl darin, doch wenn Stojan andererseits die aus dem Esperantista Popolo ganz willkürlich hervorbrechende Weiterbildung als „ĉefa forto de nia lingvo“ preist, so ist das m. E. stark übertrieben. Gewöhnlich ist das nämlich pure sprachliche Nachlässigkeit, sogar Unwissenheit und Trägheit. (Cui = demandi, bontag, salut, ĝisi u. ä.) Das ist gedankenloses Umspringen mit der Sprache. Gewiß, Sprache und Leben drängen nach neuen Formen, aber doch erst dann, wenn sich ihr Fehlen unliebsam bemerkbar gemacht hat. Vielfach handelt es sich aber bei solchen Neubildungen nur um Modeerscheinungen, die nicht eine Bereicherung, sondern eher eine Entwertung und Verschlackung der Sprache bedeuten. Merkwürdigerweise werden sie um so begieriger aufgegriffen, je törichter sie sind. Daß Stojan solch seltsame Blüten des Sprachgebrauchs nicht nur anerkennt, sondern noch mehr oder weniger lobt und dabei, was schlimmer ist, eine ordentliche, grammatisch reine Sprache, die in Esperanto zu haben wahrhaftig kein großes Kunststück ist, mit einer gewissen Geringschätzung behandelt, nimmt nicht für ihn ein. Überhaupt hat sein Buch vieles, was Anlaß zu langen Auseinandersetzungen bietet und bieten muß. Vermutlich wird sich die EP noch öfters mit Fragen aus seinem Werk befassen.

Einige kurze sprachliche Auszüge: Oftaj diftongoj (oj - aj - ej - uj - aŭ - eŭ) estas tipaj por lia (de Zamenhof) patrinlingvo.

...forigante le -aŭ en hieraŭ, morgaŭ, baldaŭ ktp. oni kvazaŭ detruus la originalan fizionomion de Esperanto.

La korelativa tabelo devenas ne el la greka, sed el la slava: koj, toj, nikakoj k. a.

En la memormonato pri la mortintoj: RETHEL — La morto kiel amiko

Das Esperanto des Buches ist gewandt, aber nicht immer einwandfrei. An seinem Inhalt kann kein moderner Esperantist achtlos vorübergehen. Jofebo

Verlag und Druck: Esperanto-Abteilung der Limburger Vereinsdruckerei GmbH., Limburg. Offizielles Organ des Deutschen Esperanto-Bundes E. V. und der Deutschen Esperanto-Jugend. Herausgeber: Ludwig Goppel, Limburg/Lahn. Hauptschriftleiter: Joseph F. Berger, Köln-Riehl, Ehrenbergstr. 1. Verantwortlich für den Bundesteil: M. Schumacher, Köln-Weidenpesch, Fehrbellinstr. 5. Nachdruck nur mit Genehmigung der Schriftleitung. — Bezugspreis für Nichtmitglieder des DEB vierteljährlich 1,50 DM zuzüglich 0,12 DM Zustellungskosten; Ausland jährlich 6,— DM zuzüglich 1,20 für Porto. Erfüllungs-ort ist Limburg/Lahn. — Alle Zuschriften für die Redaktion (außer für den Bundesteil) an Joseph F. Berger, Köln-Riehl. Bestellungen und Anschriftenänderungen nur an die Limburger Vereinsdruckerei GmbH., Limburg/Lahn, Diezer Straße 17. Postscheck-Konto: Frankfurt/M., Nr. 12382; Bank-Konten: Limburger Bank, Kreissparkasse Limburg, Nassauische Sparkasse, Hauptzweigstelle Limburg.

(Fino de paĝo 128)

Solena Fermo

Sabaton, 1-an de aŭgusto. Post malfermaj vortoj de s-ro Malmgren, s-ro Kennedy raportis pri la ampleksa laboraro farita de la Komitato en la multegaj kunsidoj kaj dum la tuta jaro antaŭe.

La prezidanto de LKK, D-ro Boro-večki, prelegis la sekvon rezolucion, kiun oni aplaŭde akceptis:

„La 38a Universala Kongreso de Esperanto apelacias al la naciaj kaj internaciaj oficialaj instancoj serioze konsideri la praktikan valoron de Esperanto kiel internacia kompreneblo. Kun kontento ni registris la interesecon pri Esperanto de UNESKO, kiu al la Zagreba kongreso sendis observanton. Ni atendas, ke la koncernaj aŭtoritatoj, en la diversaj membroŝtatoj de UNESKO, plej detale kaj sen antaŭjuĝo esploru la jam atingitajn rezultojn kaj la eblecojn de la lingvo, kaj ke ili faru al UNESKO konkretajn proponojn por la utiligo de ĉi tiu plej valora kaj praktika solvo de la monda lingvo-problemo.“

Pri la rezultoj de la oratora kaj belartaj konkursoj informis s-ro Rotkvić, legante la nomojn de la premiitoj kiujn oni petis akcepti la diplomojn post la kunveno.

Al la venontjara 39a UK invitis ĝia prezidanto s-ro Paul Mabesoone el Haarlem, esprimante sian esperon ke la elektita urbo sukcesos aranĝi ĉion same bone kiel Zagreb. Li argu-

mentis ke oni ne elektis grandurbon, ĉar la kongreso okazos dum ĉefa turista sezono; sed estas verŝajne, ke la solena inaŭguro okazos en la proksima urbo Amsterdam.

Post multflankaj laŭdoj kaj dankesprimoj kaj kun la voko „Ĝis revido en Haarlem“ disiris la „diligenta kolegaro“.

Kunveno de Jugoslavia Esperanto-Federacio

Anstataŭ jarkunveno, oni okazigis nur simplan kunvenon. Tamen oni pritraktis la statutan demandon. Oni decidis ke JEF sendos ĉiujn proponojn kaj opiniojn pri nova statuto al la Ligoj. Poste oni starigis demandon: kial tri eldonaj entreprenoj? Oni pridiskutis pri lernolibroj kaj vortaroj. La partoprenantoj substrekis, ke nun oni devas eluzi la postkongresan situacion kaj prepari sin por la propaganda laboro. La kunlaboro inter la homoj laborantaj sur la sama laborkampo (lernolibroj, vortaroj) devas esti pli intima por ne perdi la fortojn vane. Fine oni diskutis pri „La Suda Stelo“: ĉu literatura revuo aŭ organiza bulteno? Oni sugestis ke LSS estu reprezenta revuo por eksterlando, kaj por la landa movado oni bezonus ian informilon kun parte nacilingva enhavo.

15a de decembro:

Ŝparu por la librotago Esperantista!

Mi volas korespondi kun virinoj de via lando kiuj ŝatas Ĥemion. Adreso: F-ino Keiko. Takatama. 9 Minami-Kuzuwa. Maehaŝi Gumma, Japanujo.

Briefmarken-Tausch (ganze Welt) sucht FOELL, Holzhausen (St. Goarshausen/Rh.)

Gustigo
La unua verso de la poemtraduko „Aŭtuno“ (EP n-ro 10 pĝ. 124) tekstu:
Jam asteroj en ĝardeno;

Taŭga lernlibro laŭ rekta metodo por via kurso

Prezo 1,— DM

Mendu ĉe „Esperanto-Grupo Solingen“, Solingen, Schaberg 12.

